

Keskusrikospoliisin toimintakertomus 2024

Sisällys

1 Johdon katsaus	3
2 Toiminnan vaikuttavuus	4
2.1 Operatiivinen toiminta	4
2.2 Rikostorjunnan asiantuntijapalvelut	6
2.3 Rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen	7
3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	9
3.1 Rikostorjunta	9
3.1.1 Yhteenveto ja päätelmät / rikostorjunta	12
3.2 Rikostorjunnan asiantuntijapalvelut	20
3.2.1 Yhteenveto ja päätelmät / rikostorjunnan asiantuntijapalvelut	23
3.3 Rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen	32
3.3.1 Yhteenveto ja päätelmät / rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen	32
3.4 Yhteiset palvelut	34
3.4.1 Yhteenveto ja päätelmät / yhteiset palvelut	35
3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	38
3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta	40
3.7 Poliisiyksikön kokonaiskustannukset	42
4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	42
4.1 Yhteenveto ja päätelmät / henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	43
5 Tilinpäätösanalyysi	49
5.1 Rahoituksen rakenne	49
5.2 Talousarvion toteutuminen	50
5.3 Tuotto- ja kululaskelma	51
5.4 Tase	53
5.5 Hankkeet	53
6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	53
7 Kokonaisarviointin tulokset	54
8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	54
9 Allekirjoitus	54

1 Johdon katsaus

Suunnittelukauden 2024 lähtökohtana oli tulossopimusta neuvoteltaessa poliisin toiminnan säilyttäminen vähintään aiempien vuosien tasolla. Poliisin saaman lisärahoituksen johdosta poliisiyksiköt panostivat Poliisihallituksen jakamien lisäresurssien myötä operatiivisen henkilöstön määrän lisäämiseen ja tähän liittyen myös tuloksellisuuden parantamiseen aiempiin kausiin nähden.

Keskusrikospoliisille annettiin vuodelle 2024 eräitä uusia tehtäviä ja virasto sai vuoden aikana lisärahoituksella henkilöstölisäystä korruption vastaisen strategian toimeenpanoon, kielipalvelukeskuksen, poliisirikostutkintaryhmän ja EES/ETIAS -keskusyhteyspiSTEEN perustamista varten, interoperability/MID-toimintaan, Kastu-pääkäyttäjätehtävään, tietoverkkorikosten tutkintaan sekä nuorisorikollisuuden torjuntaan.

Keskusrikospoliisin tulossopimuksen 2024 tavoiteasettelu painottui toimiin, jotka koskivat muuttunutta turvallisuusympäristöä ja mahdollisten tulevien muutosten ennakointia sisäisen turvallisuuden ja poliisin toiminnan osalta erityisesti rikostorjunnan ja oman varautumisen näkökulmasta. Viraston rooli tältä osin on ollut merkittävä jo alkuvuodesta 2022 lähtien ja aiheuttanut muun muassa tehtävien priorisointia yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

Edellä todetun ohella Keskusrikospoliisi keskittyi operatiivisen toiminnan osalta suunnittelukaudella toimenkuvansa mukaisesti yhteiskunnallisesti vahingollisimman rikollisuuden paljastamiseen ja tutkintaan tietojohdoisesta sekä myös ennakoimaan toimintaympäristössä tältä osin tapahtuvia muutoksia ja varautumaan niihin muun muassa kyvykkyyskehittämällä. Lisäksi virasto tuki lukuisilla, jatkuvasti kehitettävillä asiantuntijapalveluillaan sekä omaa operatiivista toimintaansa että etenkin paikallispoliisia.

Turvallisuusympäristön muutoksesta johtuvat tehtävät sitovat merkittävästi muusta toiminnasta poissa olevaa henkilöstöresurssia. Hyvän suunnittelun, ennakkoinnin ja henkilöstön sitoutumisen johdosta Keskusrikospoliisi kykeni kuitenkin säilyttämään toimintansa kaikilta osin tavoitellulla tasolla ja toteuttamaan sille asetetut tulostavoitteet. Viraston toiminnassa huomioitiin vahvasti konserniajattelu ja saadun palautteen mukaan Keskusrikospoliisi pystyi vastaamaan eri tahojen odotuksiin.

Toimialansa mukaisen operatiivisen toiminnan ja asiantuntijapalveluiden tuottamisen lisäksi Keskusrikospoliisi toteutti hankkeilla ja projekteilla sekä osana perustyötä lukuisan määrän kehittämistoimia, joiden tarkoituksena on tehostaa sekä omaa että koko poliisin toimintaa erityisesti rikostorjunnan osalta. Lisäksi virasto muun muassa pureutui uusiin rikosilmiöihin sekä lisäsi koulutuksella ja muilla toimilla paikallispoliisin kyvykkyyttä eri osa-alueilla.

Tarkasteluvuoden toiminnan ja tulosten taustalle sisältyi jälleen runsaasti henkilöstön venymistä sekä ututteraa perustyötä viraston laajan tehtäväkentän eri osa-alueilla. Keskusrikospoliisi kiinnitti eri muodoin erityistä huomiota resilienssin säilymiseen ja työssäjaksamiseen. Työhyvinvointitilanne virastossa on hyvällä tasolla eikä psykososiaalinen

kuormitus ole noussut esille erityisenä kuormitustekijänä. Esimerkiksi sairauspoissaolokertojen määrässä oli laskua edelliseen vuoteen verrattuna ja lyhyiden 1-3 vuorokauden sairauspoissaolojen osuus säilyi vuoden 2023 tasolla.

Laajamittaisista vastuista sekä kohtuullisen tiukasta taloustilanteesta huolimatta toiminnan ja talouden yhteensovittaminen onnistuttiin varmistamaan kustannustietoisella toiminnalla sekä vastuullisella taloudenpidolla ja jatkuvalla seurannalla. Toimintamenoihin varattu määräraha pyrittiin käyttämään tarkoitukseen mahdollisimman kattavasti. Perustoiminnan rahoituksen siirtyvä erä oli tavoitellun mukainen. Henkilötyövuositavoite ylittyi hallitusti muutamalla henkilötyövuodella.

Keväällä 2024 Vantaalle valmistunut lisärakennus paransi osaltaan viraston toimintaedellytyksiä. Lisäksi Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen uuden pääpoliisiaseman käyttöönotto osana turvallisuuskampusta syksyllä muodosti luonnollisia synergiaetuja, joita haetaan edelleen yhteistyössä suunnitelmallisesti. Alueyksiköistä Oulun, Sisä-Suomen ja Lapin yksiköiden uudisrakennushankkeet ovat meneillään.

Suunnittelukautta 2025 tulee edelleen leimaamaan vallitseva turvallisuustilanne ja varautuminen sen muuttumiseen. Keskusrikospoliisi kehittää jatkuvana prosessina toimintaansa ja toimintamallejaan vastaamaan nykyistä ja näköpiirissä olevaa toiminta- ja turvallisuusympäristöä.

Virasto käynnisti vuonna 2024 erilliset sisäiset tarkastelut, jotka koskevat toimintojen kattavaa arviointia, tilanne- ja torjuntatilannekuvatoiminnan kehittämistä sekä poliisin tulevaisuudessa tarvitsemien kyvykkyyksien määrittelyä. Selvitykset valmistuvat alkuvuoden 2025 aikana. Käynnistyneen vuoden toiminnassa tulee olemaan keskeistä tarvittavien linjausten tekeminen sekä niiden toteuttaminen valmistuvien erillistarkastelujen johdosta.

2 Toiminnan vaikuttavuus

2.1 Operatiivinen toiminta

Operatiivisella toiminnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä ja jäljempänä esitutkintapainotteista toimintaa.

Poliisin toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi Venäjän hyökättyä 24.2.2022 Ukrainaan. Turvallisuusympäristön perustavanlaatuisen muutoksen myötä muun muassa kyberympäristön uhkataso on noussut ja kyberhyökkäykset ovat lisääntyneet. Lisäksi Suomen kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvan tiedustelun ja vaikuttamisen uhka on kohonnut sekä fyysisessä että kyberympäristössä. Muun muassa näihin haasteisiin vastaaminen poliisitoiminnalla ja rikostorjunnalla on ollut poliisille, erityisesti Keskusrikospoliisille, sisäisen turvallisuuden keskeisenä ensivasteviranomaisena arkipäivää nyt jo kolmen vuoden ajan.

Mikäli yhteiskuntaan kohdistuu vihamielistä hybridi- tai kybervaikuttamista, joka poikkeuksetta täyttää jonkin rikoksen tunnusmerkistön, tai yleinen järjestys ja turvallisuus on uhattuna, on kyse poliisin toimialaan kuuluvasta asiasta. Keskusrikospoliisi ylläpitää ja

15.01.2025

Asiakirja: ID-2528864

Asia: POL-2024-185714

tuottaa rikollisuuden tilannekuvaa myös tältä osin ja sillä on osana poliisia merkittävä rooli edellä mainitun rikollisuuden tunnistamisessa, torjumisessa ja tutkimisessa.

Turvallisuusympäristön muutosten lisäksi poliisin toimintaympäristö on muuttunut pidemmällä aikavälillä merkittävästi tarkasteltaessa erityisesti vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden kehitystä. Muutos on yleiseurooppalainen ja aiheuttaa sekä haasteita poliisin toiminnalle että vaatimuksia sen kehittämiseksi. Esimerkkeinä eri tyyppisistä muutoksista voidaan todeta verkkoympäristön korostuminen niin rikollisuudessa kuin sen rikostorjunnassa sekä nousevana ilmiönä katujengirikollisuus.

Suomen rikollisuuskehityksessä korostuu vakavan ja rajat ylittävän rikollisuuden kasvanen, kansainvälistyminen ja monimuotoistuminen. Järjestäytynyt rikollisuus Suomessa on edelleen laajentunut ja monimuotoistunut. Suomessa vaikuttava järjestäytynyt rikollisuus on aiempaa kansainvälisempää ja sen seurauksena Suomessa vaikuttavien rikollisryhmien ulkomaiset verkostot ovat myös entistä huomattavasti laajempia.

Poliisin tunnistamien katujengeiksi määriteltyjen ryhmien rikollinen toiminta muodostuu väkivalta- ja huumausainerikoksista. Ryhmiin kuuluvilta henkilöiltä on myös löytynyt aseita ja käteistä rahaa. Tiettyjen katujengitoimijoiden on havaittu harjoittavan huume-kaupassa saatujen käteisvarojen rahanpesua. On myös viitteitä siitä, että katujengien toiminta on ammattimaistunut ja toimintaa harjoitetaan verkostomaisesti muiden rikollis-toimijoiden kanssa, joilla on yhteyksiä kansainvälisesti toimiviin ryhmiin.

Rajat ylittävä huumausainerikollisuus on ammattimaista ja suurelta osin järjestäytyneiden rikollisryhmien käsissä. Huumausaineita salakuljetetaan Suomeen rajat ylittävän liikenteen mukana. Suomessa huumaus- ja muiden kiellettyjen aineiden ja laittomien palveluiden kaupan siirtyminen digitaaliseen kaupankäyntiin on ollut eurooppalaisessa vertailussa yksi nopeimpia ja kattavimpia. Huumausaineiden kaupassa keskeisessä roolissa ovat pimeän verkon kauppapaikat sekä erilaiset salatun viestinnän sovellukset. Poliisin kyvykyys seurata yhä piilotetumpaa rikollista toimintaa on turvattava ja kehitystyötä tämän eteen on tehtävä jatkuvasti.

Yksittäisenä huolestuttavana ilmiönä kokaiinin saatavuus ja käyttö erityisesti pääkaupunkiseudulla on viimeisten vuosien aikana lisääntynyt voimakkaasti ja kokaiinin käyttäjäkunta on laajentunut, mikä lisää järjestäytyneen rikollisuuden mahdollisuuksia soluttautua yhteiskunnan rakenteisiin. Vaikuttavuuden aikaansaamiseksi poliisi panostaa tällä hetkellä merkittävästi tunnistetun ilmiön torjuntaan samalla, kun se seuraa uusien huumausaineiden tarjonnan ja kysynnän muutoksia.

Taloudellisen tilanteen heikentyminen lisää talousrikollisuuden riskiä sekä lähitulevaisuudessa että pidemmällä aikavälillä. Heikot työllisyys- ja talousnäkymät lisäävät myös pimeän työnteon ja ihmiskaupan riskiä. Myös talousrikollisuus kansainvälistyy jatkuvasti, mikä näkyy muun muassa rikoshyödyn ja rahaliikenteen ohjaamisena ulkomaille viranomaisten ulottumattomiin. Erityisesti järjestäytynyt ja vakava rikollisuus hyödyntää liiketoiminnan rakenteita aktiivisesti rikollisen varallisuuden alkuperän häivyttämiseksi.

Keskusrikospoliisi seuraa, analysoi ja ennakoi toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja monialaista tehtäväkenttäänsä kansainvälisessä toimintaympäristössä vakavimman rikollisuuden torjuna, rikostorjunnan asiantuntijapalveluiden tuottajana ja tutkintamenetelmien kehittäjänä. Poliisin ja viraston toimintaa mukautetaan muun muassa tulsohjauksen kautta siten, että kulloiseenkin toiminta- ja turvallisuusympäristöön vastaaminen olisi muun muassa ennakkoinnin kautta mahdollisimman vaikutuksellista.

Keskusrikospoliisin tulossopimuksen tavoitteiden kattavalla toteuttamisella, koskien erityisesti yhteiskunnallisesti vakavimman rikollisuuden paljastamista ja selvittämistä, virasto tuotti operatiivisen toimintansa osalta merkittävää välitöntä vaikuttavuutta, joka ilmeni eri muodoissa, kuten yksittäisten vakavien rikosten estämisenä sekä rikoshyödyn ja vaarallisten huumausaineiden poisottona.

Laaja-alaisempaa vaikuttavuutta operatiivisen toiminnan osalta Keskusrikospoliisi tuotti osaltaan, yhteistyössä paikallispoliisin ja muiden toimijoiden kanssa, esitutinnan keinoin muun muassa selvittämällä esitutinnan avulla rikosvastuun toteuttamiseksi ja ilmiökuvan tuottamiseksi tekojen taustalla olevia toimijatahoja ja vaikuttimia, uusiin erityisen haitallisiin rikosilmiöihin tehokkaasti puuttumalla, merkittäviä rikosvahinkoja estämällä ja rikollisten toimintaedellytyksiä heikentämällä sekä viestinnän avulla yleistä ennaltaestävyyttä aikaansaamalla ja kansalaisten turvallisuudentunnetta ylläpitämällä.

2.2 Rikostorjunnan asiantuntijapalvelut

Rikostorjunnan asiantuntijapalveluilla tarkoitetaan tässä yhteydessä ja jäljempänä muuta kuin esitutkintapainotteista toimintaa, erityisesti valtakunnallisesti tuotettavia rikostiedustellullisia ja rikosteknisiä asiantuntijapalveluita.

Keskusrikospoliisin keskeisenä tehtävänä on tuottaa ja kehittää rikostorjunnan asiantuntijapalveluita poliisille sekä muille lainvalvontaviranomaisille. Viraston vastuulle kuuluvien rikostiedustellullisten ja rikosteknisten asiantuntijapalveluiden tuottamisen ja kehittämisen valtakunnallinen keskittäminen mahdollistaa kustannustehokkaan toiminnan sekä riittävän erikoistumisen palvelutuotannossa.

Keskusrikospoliisin vuonna 2024 tarjoamat rikostorjunnan valtakunnalliset asiantuntijapalvelut kyettiin tuottamaan kysyntää vastaavasti ja niiden avulla voitiin tehostaa merkittävästi rikostorjuntaa. Palveluilla oli useissa tapauksissa ratkaiseva merkitys vakavien rikosten ennaltaestämiseen, tutkinnan suuntaamiseen, näytön saamiseen, rikosten saroittamiseen ja rikosten selvittämiseen esitutkinnassa. Tätä kautta toiminnalla oli selkeästi merkitystä koko poliisin ja myös muiden esitutkintaviranomaisten toiminnan tuloksellisuuteen ja sen myötä kokonaisvaikuttavuuteen.

Palveluiden kysynnän jatkuva kasvu, tehtävämäärien lisääntyminen ja datamäärien räjähdysmäinen kasvu ovat edelleen merkittävä haaste myös rikostorjunnan asiantuntijapalveluiden tuottamisessa. Haasteeseen pyritään, muun muassa toiminnan vaikuttavuuden näkökulma huomioiden, vastaamaan entistä enemmän teknologisin ratkaisuin. Asiantuntijapalveluita arvioidaan ja kehitetään, asiakasnäkökulma vahvasti huomioiden,

muutoinkin jatkuvasti toimintaympäristömuutosten johdosta ja osana Keskusrikospoliisin toiminnan kehittämistä sekä lakisääteistä kehittämistehtävää.

Erityisesti järjestäytyneet rikollisryhmät pyrkivät salaamaan toimintaansa sekä vaikeuttamaan lainvalvontaviranomaisten työtä muun muassa käyttämällä rikoksiin liittyvässä yhteydenpidossaan erilaisia anonyymipalveluita ja muita salattuja viestivälineitä. Rikoksilla saatua rikoshyötyä pyritään häivyttämään monimutkaisten järjestelyjen ja virtuaalivaluut-tojen käytön avulla.

Erilaiset laajat petosilmiöt uusilla tekotavoilla ja tietoverkkoja hyödyntäen leviävät nopeasti ja niiden taloudelliset vahingot ovat mittavia. Tämän kaltaiset rikokset kohdentuvat osin myös haavoittuvassa asemassa oleviin, kuten vanhuksiin.

Virasto pyrkii asiantuntijapalveluillaan ja niitä jatkuvasti kehittämällä vastaamaan muun muassa edellä kuvatun kaltaisiin torjunnan haasteisiin. Onnistuminen kehittämisessä, tunnistaa ja huomioiden myös tulevaisuudessa erityisesti tarvittavat kyvykkyystarpeet, tehostaa koko poliisin toimintaa ja lisää siten sen tuloksellisuutta sekä vaikuttavuutta.

Asiantuntijapalveluiden kehittäminen on Keskusrikospoliisissa suunnitelmallista ja jatkuvaa. Viraston strategisten linjausten ja painotusten mukaisesti keskeisenä tavoitteena on muun muassa toimintaympäristöanalyysin kautta tunnistaa ne kyvykkyydet, joita ylläpitämällä ja kehittämällä voidaan lähivuosien ajan varmistaa laadukkaat ja kysyntää vastaavat rikostorjunnan asiantuntijapalvelut poliisin yksiköille, jolloin poliisin toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus kyetään säilyttämään toimintaympäristömuutoksista huolimatta korkealla tasolla.

Eri tavoin toteutettava ennalta estävä toiminta eri sidosryhmien kanssa, mukaan lukien kolmas sektori, on osoittautunut erityisen vaikutukselliseksi keinoksi torjua esimerkiksi tietoverkkoavusteisten petosten kaltaista rikollisuutta ja ennalta ehkäistä näin myös mahdollisten hyvinkin mittavien rikosvahinkojen syntymistä.

Merkittävästi muuttuneen ja myös ennakoitavissa olevan tulevaisuuden toimintaympäristön haasteisiin vastaamiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden aikaansaamiseksi poliisilla tulee olla riittävät ja tehokkaat työkalut koskien esimerkiksi erilaisten uusien ilmiöiden ja uhkien tunnistamista jo varhaisessa vaiheessa. Onnistumisen kannalta keskeistä on panostaminen rikostorjunnan suorituskyvyn investointeihin.

2.3 Rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen

Rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittämisellä kuvataan tässä yhteydessä lähinnä Keskusrikospoliisin lakisääteiseen kehittämistehtävään liittyvää kehittämistä.

Keskusrikospoliisi seuraa ja analysoi muuttuvaa toimintaympäristöä jatkuvasti. Kehittämistoiminnalla pyritään vastaamaan niihin rikostorjunnan haasteisiin, joita joskus nopeastikin muuttuva toimintaympäristö ja uudet ilmiöt poliisitoiminnalle asettavat. Jatkuvalla seurannalla ja analyysillä ennakoidaan pidemmän aikavälin muutosten toteutumisen todennäköisyyttä.

Kehittämisessä visio kohdennetaan pidemmälle tulevaisuuteen ja ilmiöiden taustalla olevien juurisyiden tunnistamiseen, jotta tavoitteet on mahdollista kohdentaa oikein ja toteutettavat kehittämistoimet tuottavat halutun tuloksen. Vaikuttavuuslähtöisen kehittämistoiminnan tavoitteena on konkreettisten muutosten aikaansaaminen. Rajallisten resurssien ja toiminnan painopisteiden oikeanlainen suuntaaminen sekä teknologian hyödyntäminen ovat avainasemassa toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa.

Koska vaikuttavuustavoitteet ovat usein laaja-alaisia ja kompleksisia, useita kehittämistoimia toteutetaan yhteistyössä kansainvälisten ja kansallisten viranomaisten sekä muiden toimijoiden kanssa. Saatu poliisihallituksen ulkopuolinen rahoitus on mahdollistanut useisiin kansainvälisiin ja kansallisiin kehittämishankkeisiin osallistumisen. Kansainväliset kehittämishankkeet mahdollistavat laajasti viranomaisten ja sidosryhmien toimintamallien tarkastelun eri maissa lujittaen keskinäistä yhteisymmärrystä ja lisäksi tiedonvaihdon sujuvuutta.

Keskusrikospoliisin kehittämistoiminnan hankesalkku koostui vuonna 2024 kaikkiaan 16 kansainvälisessä tai kansallisessa hankeconsortiossa toteutettavasta kehittämishankkeesta, jotka saivat rahoitusta Euroopan Unionin komission sisäisen turvallisuuden ISF-rahastosta, Horisontti 2020 -rahastosta, EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä tai valtioneuvoston harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmasta. Joissakin hankkeissa viranomaisten lisäksi mukana oli tutkimuslaitoksia ja elinkeinoelämän toimijoita, joten hankkeissa saavutetuilla tuloksilla tavoitellaan parhaimmillaan laajaa EU-alueeseen kohdistuvaa vaikuttavuutta.

Hankkeilla kehitettiin muun muassa tekoälytyökaluja, rikoskierteen katkaisemiseen liittyvää exit-toimintaa, pakoteasioiden analysointia, ympäristörikosten riskiprofilointia sekä teknisen rikostutkinnan menetelmiä ja välineitä. Hankkeet parantavat valmistuessaan merkittävästi Keskusrikospoliisin ja koko poliisin toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Keskusrikospoliisi näkee vaikuttavuuden kannalta erityisen merkityksellisenä uuden teknologian ja uudenlaisten toimintatapojen hyödyntämiseen tähtäävän kehittämisen jatkuvuuden turvaamisen suunnitelmallisesti. Digitalisaatio muuttaa rikollisuutta ja siksi sen torjunta edellyttää uudenlaista osaamista ja työvälineitä. Digitalisaatio tarjoaa rikostorjunnalle myös uusia mahdollisuuksia, mikä edellyttää kuitenkin riittäviä resursseja koskien sekä henkilöstövoimavaroja että myös investointeja päivitys- ja ylläpitokuluineen.

Kehittämistoiminnan koordinaatiosta vastasi vuonna 2024 Keskusrikospoliisin kehittämisjohtaja. Tukena kehittämisjohtajalla on viraston sisäinen kehittämisryhmä, joka seuraa ja auttaa kehittämistoiminnan suuntaamisessa strategisen kokonaiskuvan näkökulmasta ja vaikuttavuutta tavoitellen. Kehittämisryhmän tehtävänä on myös kannustaa kehittämiseen sekä viestiä kehittämiseen liittyvistä ajankohtaisista asioista viraston sisällä.

3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

3.1 Rikostorjunta

Kohdassa käsitellään vain Keskusrikospoliisin operatiivista toimintaa. Rikostorjunnan asiantuntijapalveluita tarkastellaan jäljempänä kohdassa 3.2.

Poliisihallituksen asettamat tavoitteet 2024:

- Poliisiyksikkö vastaa poliisin operatiivisen toiminnan voimavarojen lisäämisestä (hallitusohjelma) poliisin henkilöstösuunnitelmassa 2024-2027 kuvattuja tavoitteita ja periaatteita noudattaen.
- Varmistetaan poliisin sisäisen turvallisuuden ja varautumisen tehtävissä tarvittavat henkilöstöresurssit ja osaaminen sekä mahdollistetaan täysipainoinen työskentely näissä tehtävissä. Tehtävissä panostetaan valmiuden ja varautumisen kohottamisen toimenpiteisiin sekä tarvittavien suunnitelmien ajantasaisuuteen.
- Keskusrikospoliisi jatkaa tutkinnan yleisjohtajan roolin, aseman ja osaamisen kehittämistä Poliisihallituksen ohjauksessa, erityisesti laajoissa, eri yksiköiden välistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä edellyttävien rikosten estämisessä, paljastamisessa ja tutkinnassa.
- Keskusrikospoliisi vastaa Poliisihallituksen päätöksellä ja osoittamin lisäresurssein Keskusrikospoliisiin mahdollisesti perustettavan poliisien tekemäksi epäiltyjen rikosten tutkijaryhmän perustamisesta ja toiminnan käynnistämisestä.

Keskusrikospoliisin omat tavoitteet 2024 toimialueensa osalta:

- Keskusrikospoliisi jatkaa kansallisten ja kansainvälisten katujengien torjuntaa yhteistyössä kansainvälisten kumppaneiden ja muiden poliisiyksiköiden kanssa sekä ylläpitää tilannekuvaa katujengirikollisuudesta.
- Keskusrikospoliisi jatkaa Venäjän hyökkäyssotaan liittyvien rikosten, mukaan lukien verkko- ja sotarikokset sekä pakotteiden kiertämiseen liittyvät säännöstelyrikokset, paljastamista ja tutkintaa. Erityisesti keskitytään sisäisen turvallisuuden uhkien, mukaan lukien hybridiuhat, torjuntaan.

Taulukko 1. Rikostorjunnan taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Toimintameno määrärahat, 1000 euroa	70 632	73 895	79 000	80 494
Henkilötyövuodet, aktiivinen työaika	709,0	807,9	745,0	843,15
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	79 422	89 687	90 000	98 954
Rikostorjunnan kustannukset euroa / henkilötyövuodet	121 070	145 515	145 000	124 756
Rikostorjunnan taloudellisuus (kustannukset / selvitetty rikoslakirikokset)	202 607	5 966	150 000	76 118

Taulukko 2. Rikostorjunnan taloudellisuus, yksikön omat mittarit

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Tutkinnan kustannukset / päätetty rikos	77 528	2 742	60 000	34 764
Tutkinnan kustannukset / tutkinnan henkilötyövuodet	136 448	216 903	130 000	224 936
Rikoshyödyn kokonaismäärä / tutkinnan henkilötyövuodet	48 291	57 128	50 000	17 768
Rikoshyöty talousrikostutkinnassa / talousrikostutkinnan henkilötyövuodet	155 639	160 202	170 000	49 264
Rikostutkintaan käytetyn työajan osuus viraston kokonaistyöajasta	33,0	36,18	36,5	38,2
Jr-rikollisuuden torjuntaan käytetyt henkilötyövuodet	126,0	151,99	145	129,19
Talousrikostorjuntaan käytetyt henkilötyövuodet (ei sisällä jr-talousrikostorjuntaa)	59,6	56,53	57	50,25

Taulukko 3. Rikostorjunnan tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikostorjunnan tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	0,55	18,61	1,0	1,98

Taulukko 4. Rikostorjunnan tuottavuus, yksikön omat mittarit

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Päätetyt rikokset / tutkinnan henkilötyövuodet	1,76	79,12	2,5	6,47
Päätetyt talousrikosjutut / talousrikostutkinnan henkilötyövuodet	0,4	0,59	1,0	0,29

Taulukko 5. Rikostorjunnan palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), prosenttia, vähintään	100,5	99,2	99	87,9
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), keskiarvo, vrk	357	11	300	306
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään				29,7
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - henkirikokset				95,5
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	707	919	500	541

Taulukko 6. Rikostorjunnan palvelukyky ja laatu, yksikön omat mittarit

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Järjestäytyneiden rikollisryhmien määrä (EU-ryhmät ja muut ryhmät)	83	82	70	80
Järjestäytyneisiin rikollisryhmiin kuuluvien henkilöiden määrä	648	831	700	881
Esitutinnan kohteena olevien Jr-jäsenten lukumäärä / tiedossa olevat ryhmien jäsenet (%)	34	30	45	19
Jr-torjunnan operaatiot yhteensä	16	20	20	25
Jr-torjunnan operaatiot, jotka toteutetaan kohdetorjuntaoperaatioina	0	0	3	1
Kansainväliset yhteiset tutkintaryhmät (JIT)	2	6	4	7
Muut kansainväliset operaatiot, kpl	15	16	20	18
Henkirikosjutut, joiden tutkinnan alkutoimissa KRP on tukenut tutkintavastuussa olevaa paikallispoliisia	9	8	10	8
Laajat tietotekniikkarikosjutut, joiden tutkinnan alkutoimissa KRP on tukenut tutkintavastuussa olevaa paikallispoliisia	28	41	25	28

Taulukko 7. Rikostorjunnan suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Selvitetyt rikokset, määrä	396	15 040		1 307
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	392	15 031	700	1 300
Päätettyjen talousrikosjuttujen määrä	24	38	50	18
Avoinna olevien talousrikosjuttujen määrä	63	48	60	70
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	60	222	130	141
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	9,3	10,3	10,0	3,1
Haltuun saatu rikoshyöty huumausaine- ja jr-rikoksissa (netto), milj. euroa	0,51	0,39	1,0	0,16
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	1,0	0,12	1,0	0,34
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Henkirikokset / yritykset	6	5	10	22
Kirjattujen JR-juttujen lukumäärä	15	62	80	66
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	24	33	80	55

Taulukko 8. Rikostorjunnan suoritteet, yksikön omat mittarit

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Jr-kriteerien käyttäminen koventamisperusteena esitutkintapöytäkirjassa sekä jr-ryhmän toimintaan osallistumisen tutkiminen, kpl	6	7	7	9
Verkkorikostorjunnan juttujen määrä	68	100	60	48
Kyberrikollisuuden ennaltaestävien kampanjoiden määrä	3	4	4	4

3.1.1 Yhteenveto ja päätelmät / rikostorjunta

Keskusrikospoliisiin voidaan katsoa saavuttaneen sille rikostorjunnan (esitutkintapainotteen toiminta) osalta asetetut tulostavoitteet 2024. Toiminnassa huomioitiin sovitut painopistealueet ja sillä pyrittiin toiminnan tuloksellisuuden kautta selkeään lisäarvon tuottamiseen sekä tehokkaaseen ja laaja-alaiseen vaikuttavuuteen. Läpileikkaavina tekijöinä korostuivat ennalta estämisen ensisijaisuus sekä yhdessä tekeminen kansallisten ja kansainvälisten kumppanitahojen kanssa.

Rikostorjunnan kokonaiskustannukset nousivat edellisvuodesta. Vastaavasti rikostorjunnan kustannukset henkilötyövuotta kohden laskivat vuodesta 2023 ja olivat lähellä vuoden 2022 tasoa. Laskennallisesti tähän vaikutti erityisesti uusien tehtävien antaminen ja niiden myötä operatiivisten voimavarojen lisääminen virastolle Poliisihallituksen toimesta. Myös virastolle annettu toimintamääräraha nousi vuodelle 2024.

Tutkinnan kustannukset tutkinnan henkilötyövuotta kohden nousivat edellisvuosien tasosta, mutta pysyivät tavoitelukemissa. Tähän osasyynä on kustannusten kohoaminen edelleen yleisen hintatason nousun johdosta. Esimerkiksi matkustamisen osalta matkapäivien määrä pysyi kuitenkin tavoitellusti vertailuvuosien 2019 ja 2023 tasolla, mutta matkustamisen kustannukset, samoin kuin esimerkiksi leasingvuokrat, nousivat selkeästi aiemmista vuosista. Myös tietyt tehtävät ja operaatiot turvallisuusympäristön muutosten johdosta, kuten kriittiseen infrastruktuuriin kohdistunet epäillyt rikokset, aiheuttivat poikkeuksellisia kustannuksia eri muodoissaan erityisesti tutkinnan puolella.

Uusien tehtävien ja niihin osoitettujen resurssien myötä Keskusrikospoliisiin kokonaishenkilötyövuosien määrä nousi edellisvuodesta. Osin tämän johdosta myös rikostutkintaan käytetyn työajan osuus viraston kokonaistyöajasta lisääntyi vuodesta 2023. Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan työajassa tapahtui jonkin verran laskua edellisvuoteen nähden, mutta käytetty työaika oli kuitenkin korkeampi kuin vuonna 2022. Lisäksi talousrikostorjunnan osalta käytettiin ennätykselliset 12,5 henkilötyövuotta järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvään talousrikostutkintaan, mikä ei ilmene tunnuslukuseurannasta.

Varsinaiseen talousrikostutkintaan käytettyjen henkilötyövuosien laskua selittää keskeisesti se, että talousrikostutkinnassa oli tarkasteluvuonna tutkittavana muita yhteiskunnallisesti merkittäviä rikoksia ja rikoskokonaisuuksia kuin talousrikoksia. Tilastollisesti asiaan vaikutti myös edellä todettu talousrikostutkinnan panos järjestäytyneen rikollisuuden

talousrikosjuttujen tutkintaan. Lisäksi talousrikostutkintaan erikoistunut henkilöstö osallistui merkittävästi turvallisuustilanteen muutokseen liitännäisten rikosasioiden tutkintaan.

Kirjattujen ja päätettyjen rikoslakirikosten määrä aleni näiden tunnuslukujen osalta poikkeuksellisen edellisvuoden jälkeen niin sanotusti normaalille tasolle. Rikoslakirikosten määrän tasoittumisella oli vaikutusta myös useisiin muihin tunnuslukuihin, jolloin ne ovat vuotta 2023 paremmin vertailukelpoisia vuosiin 2022 ja 2021 nähden. Rikoslakirikosten keskimääräinen tutkinta-aika vastasi tavoitetasoa.

Operatiivisen toiminnan tunnuslukuja edellä taulukoissa ja tekstiosuudessa tarkasteltaessa suurimmat erot eri vuosia vertailtaessa selittyvät, kuten aiempinakin vuosina, lähinnä viraston juttukannan ja -määrän vuosittaisella merkittävälläkin vaihtelulla ja juttujen tutkintavaiheilla. Tämä on tunnusomaista Keskusrikospoliisin toiminnalle. Samalla on syytä huomioda, että juttujen luonteesta johtuen niiden paljastaminen ja tutkinta saattavat ajoittua kahdelle, jopa kolmelle kalenterivuodelle.

Operatiivisessa toiminnassa huomioitiin vahvasti turvallisuusympäristön muutokset ja toiminnan painopisteitä mukautettiin tarpeen mukaisesti yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa. Erityisesti virasto keskittyi sisäisen turvallisuuden uhkien, mukaan lukien hybridihat, torjuntaan. Toiminnan kohdentamisella tavoiteltiin muun muassa epäiltyjen rikosten taustalla olevien toimijatahojen ja tekojen motiivien selvittämistä.

Keskusrikospoliisin esiselvitys- ja tutkintavastuulla oli tarkastelukaudella huomattava määrä rikosasioita, jotka koskivat muuttunutta turvallisuustilannetta. Toimintavuoden aikana käynnistettiin Venäjän hyökkäyssotaan liittyen muun muassa kymmeniä sotarikos-esiselvityksiä ja ylläpidettiin kansainvälistä uhrintunnistusvalmiutta myös mahdollisia sotarikostutkintoja varten.

Keskusrikospoliisiin sijoitetulle rahanpesun selvittelykeskukselle tehtiin kauden aikana runsaasti ilmoituksia, jotka koskevat Venäjälle Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta asetettujen pakotteiden epäiltyä rikkomista. Pakotteiden kiertämisen tunnistamisen ja torjunnan osalta tehdään laajasti yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Kauden aikana myös käynnistettiin esitutkintoja pakotteiden mahdollisesta rikkomisesta. Juttujen tutkinnassa hyödynnettiin muun muassa talousrikostorjunnan osaamista.

Uusien rikosasioiden sisäänotto pohjautuu Keskusrikospoliisin lakisääteisiin tehtäviin ja erityisesti Poliisihallituksen määräykseen viraston ja muiden poliisiyksiköiden välisestä yhteistyöstä. Keskusrikospoliisin tutkintavastuulle vuonna 2024 otetut rikokset olivat katavasti eri rikoslakirikoksia ja edustivat pääasiassa rikosten törkeää tekemuotoa. Virasto paljasti itse merkittävän osan tutkimistaan jutuista, mikä osaltaan selittää rikoslakirikosten vuosittain jatkuvaa korkeaa selvitystasoa.

Keskusrikospoliisin ylläpitämän tilannekuvan mukaan Suomessa on noin 80 järjestäytyneenä pidettävää rikollisryhmää. Luku pitää sisällään myös kieltokanteiden kautta lakautettuja osastoja, joita pidetään edelleen tilastollisessa seurannassa. Poliisi panostaa merkittävästi eri tavoin ja osin uusin keinoin järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan,

mutta ryhmien ja niiden jäsenten määrän pysyminen ennallaan, tai jopa lisääntyminen, osoittaa, että ilmiökehitykseen ei ole mahdollista puuttua pelkästään poliisin toimin.

Keskusrikospoliisi käynnisti vuonna 2024 edellisvuosia enemmän merkittäviä järjestäytyneiden rikollisryhmien rikollisen toiminnan paljastamiseen tähdänneitä rikostorjuntaoperaatiota, jotka toteutettiin yhdessä paikallispoliisin sekä muiden lainvalvontaviranomaisien ja ulkomaisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Lisäksi vuodelta 2023 ja sitä aiemmilta vuosilta siirtyi toistakymmentä operaatiota vuodelle 2024. Rikostorjuntaoperaatiot koskivat pääasiassa monialaista, huumausainerikollisuuteen painottuvaa vakavinta rikollisuutta. Keskusrikospoliisilla oli yleisjohtorooli useissa poliisin esitutkintakokonaisuuksissa, jotka koskivat järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa.

Keskusrikospoliisi jatkoi korkealla prioriteetilla kansallisten ja kansainvälisten katujengien torjuntaa yhteistyössä kansainvälisten kumppaneiden ja muiden poliisiyksiköiden kanssa. Virasto teki katujengirikollisuuden osalta aktiivista rikostiedustelu- ja tutkintayhteistyötä erityisesti Europolin ja muiden Pohjoismaiden kanssa sekä otti tutkintaan, kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä, vakavia katujengikytkentäisiä rikoksia.

Keskusrikospoliisin toiminnan suuntaaminen vaikuttavimpiin torjuntakohteisiin, resursien tehokas yhteiskäyttö sekä rikostorjunnan keinovalikoiman monipuolinen hyödyntäminen vaikuttavuuden aikaansaamiseksi varmistettiin viraston operatiivisen apulaispäällikön toiminnalla. Operatiivisen toiminnan järjestelyissä hyödynnettiin aktiivisesti kansainvälisiä yhteisiä tutkintaryhmiä (JIT, Joint Investigation Teams) ja kansainvälisiä toimijoita.

Poliisiyksiköiden yhteisoperaatioiden tutkintajärjestelyistä päättämisessä sovellettiin kohdetorjuntamenettelyn sijasta Keskusrikospoliisin ja poliisiyksiköiden välisestä yhteistyöstä rikostorjunnassa annetussa Poliisihallituksen määräyksessä kuvattua menettelyä, joka on osoittautunut joustavaksi ja toimivaksi. Varsinaista kohdetorjuntamenettelyä käytettiin vain yhdessä tapauksessa.

Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa, kuten muiltakin osin, korostettiin ennaltaestämisen ensisijaisuutta. Keinovalikoimaan kuuluivat muun muassa hallinnollinen torjunta, järjestäytyneiden rikollisryhmien jäsenten ryhmästä irtautumista tukeva JR Exit -toiminto sekä kieltokannevalmistelut järjestäytyneiden rikollisryhmien lakkauttamiseksi. Suunnittelukaudella valmisteltiin uusia kanteita koskien järjestön lakkauttamista yhdistyslain perusteella.

Huolimatta Keskusrikospoliisin tutkinta- tai yleisjohtajuusvastuusta, yhteisoperaatioiden tulokset kirjautuivat sovittujen järjestelyiden mukaisesti lähtökohtaisesti yhdessätekemiseen osallistuneille paikallispoliisiyksiköille, mikä heijastuu edellä olevissa taulukoissa kuvattuihin tunnuslukuihin erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan osalta.

Keskusrikospoliisin toimintaperiaatteisiin kuuluu vakavimman järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan osalta rikoskokonaisuuksien kokonaisvaltainen paljastaminen ja tutkinta rikoslajineutraalisti. Tämän johdosta myös talousrikokset otetaan lähtökohtaisesti aina tulostavoitteiden mukaisesti huomioon osana järjestäytyneen rikollisuuden torjuntakoko-

naisuuksia. Talousrikostiedustelu ja -tutkinta kytketään operaatioihin myös kokonaisvaikuttavuuden aikaansaamiseksi. Vastaavasti talousrikostutkinnassa huomioidaan jo juttujen esikäsittelyn yhteydessä mahdolliset kytkökset järjestäytyneeseen rikollisuuteen.

Talousrikostorjunnan osalta kehitettiin edelleen kykyä tunnistaa järjestäytyneiden rikollisryhmien tekemät talousrikokset sekä viranomaisyhteistyötä järjestäytyneiden rikollisryhmien talousrikosten tutkinnassa. Lisäksi tehtiin yhteistyössä harmaan talouden selvitysyksikön kanssa ilmiöselvitys järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien henkilöiden yritys-yhteyksistä.

Talousrikosten ja talousrikosjuttukokonaisuuksien tutkinta on keskitetty erilliseen yksikköön Vantaalle. Yksikössä toimii myös kirjanpidon tarkastustoiminto, joka muun muassa vastaa laskentatoimen sekä kirjanpidon asiantuntija- ja analyysipalvelujen koordinoimista ja ohjauksesta valtakunnallisesti. Varsinaisen talousrikostutkinnan ohella Keskusrikospoliisissa tehdään monipuolisesti muuta talousrikostorjuntatyötä, miltä osin viraston toiminta poikkeaa poliisilaitoksista.

Keskusrikospoliisin juttukanta talousrikosten osalta on perinteistä talousrikosluokittelua laaja-alaisempi ja monipuolisempi ja se heijastaa yhdessä Poliisihallituksen kanssa sovittuja strategisia painotuksia. Tutkinnassa oli useita paljastavaa ja reaaliaikaista tutkintaa kansainvälisesti sisältäviä tietoverkkoavusteisesti toteutettuja petoskokonaisuuksia. Talousrikosluokitellut tutkinnassa olleet tai tutkintaa odottaneet jutut olivat myös laadullisesti arvioitavissa poikkeuksetta aineistoltaan hyvin laajoiksi ja kansainvälisyydestään johtuen aikaa vieviksi. Jutut ja juttukokonaisuudet olivat osin myös asiaan sovellettavalta aineelliselta lainsäädännöltään vaativia.

Useaan kaudella 2024 tutkinnassa olleeseen talousrikosjuttuun liittyi yhteiskunnallinen merkittävyys. Tutkinnassa tehtiin myös pitkäjänteistä, resurssi-intensiivistä työtä terrorismin rahoittamisen paljastamiseksi ja tutkimiseksi useammassa kansainvälisessä tutkintakokonaisuudessa. Venäjän hyökkäyssotaan liittyvien pakotteiden osalta tutkinnassa oli useita epäiltyjä törkeitä säännöstelyrikoksia. Myös laajat ja monitahoiset poliisi- ja virkakosasiat työllistivät talousrikostutkinnan tutkintaresursseja. Talousrikostutkinnan vastuulla on myös taide- ja kulttuuriperintöön liittyvien rikosten tutkinta.

Tunnuslukujen valossa tarkasteltuna varsinaisia talousrikosjuttuja kirjattiin edellisvuotta huomattavasti suurempi määrä (40 kpl) ja niitä päätettiin jonkin verran vähemmän kuin vuonna 2023. Sisällä olevien juttujen määrä nousi aiempia vuosia ja tavoitetasoa suuremmaksi. Päätettyjen juttujen keskimääräinen tutkinta-aika ylitti edelleen tavoitetason, mutta oli selkeästi pienempi kuin kahtena edellisvuotena. Vuoden lopussa sisällä olleista jutuista noin puolet oli yli 24 kuukauden ikäisiä.

Talousrikosjuttujen tutkinta-aikoihin vaikuttavat merkittävästi Keskusrikospoliisista riippumattomat tekijät. Selittäviä tekijöitä ovat muun muassa kansainväliseen yhteistyöhön liittyen esitutkintojen sirpaloituminen useisiin valtioihin EU-alueella ja sen ulkopuolella sekä lukuisten kansainvälisten oikeusapupyyntöjen vastausten viipyminen tai saapumatta jääminen.

15.01.2025

Asiakirja: ID-2528864

Asia: POL-2024-185714

Viranomaisyhteistyö niin syyttäjien kuin vero- ja ulosottoviranomaisten kanssa talousrikostutkinnassa on hyvin vakiintunutta, säännönmukaista ja sujuvaa. Tutkinnassa olevien juttujen laatu ja laajuus huomioiden syyttäjäyhteistyö on hyvinkin aktiivista ja tiivistä.

Datamassojen jatkuva, jopa eksponentiaalinen kasvu muun muassa talous- ja tietoverkkokorikosten torjunnassa edellyttää edelleen vahvaa panostamista robotiikan ja tekoälyn kehittämiseen, data-analyysiin sekä verkkotiedonhankintaan. Kauden 2024 aikana virasto kehitti ja pilotoi Hakku-hankkeessa Hakku-palvelua ja sitä koskien toteutettiin palvelun vaikutustenarvointi ja tietoturva-auditointi. Samalla valmisteltiin ISF-rahoitteista Hakku2 -hanketta sekä Hakku-järjestelmän ylläpidon vakiinnuttamista osana poliisin perustoimintaa.

Keskusrikospoliisin alueyksiköt keskittyvät pääasiassa järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan. Talousrikostutkinnan osalta niiden painopiste oli reaaliaikaisessa tutkinnassa, mikä toteutui hyvin myös kaudella 2024. Alueyksiköissä tutkintaan otettavat talousrikosjutut käynnistyvät usein viraston oman paljastavan toiminnan kautta. Alueyksiköiden toimintaperiaatteisiin kuuluu rikoslajineutraali tutkinta ja paljastetut talousrikokset tutkitaan omaa osaamista hyödyntäen samassa yhteydessä muiden paljastettujen rikosten kanssa. Alueyksiköt myös tukevat merkittävästi ja rikoslajineutraalisti paikallispoliisia niiden vastuulla olevissa jutuissa.

Tutkintaosaston erillinen esikäsittelytoiminto vastasi toimenkuvansa mukaisesti sisään tulevien juttujen käsittelystä ja mahdollisesta päättämisestä kuin myös muun muassa tutkintasuosittelujen laadinnasta sekä esitutkinnassa tarvittavan aineiston hankkimisesta. Tämän myötä tutkinnasta on vapautunut resursseja varsinaiseen esitutkintatyöhön, mikä koskee erityisesti talousrikostorjuntaa. Esikäsittelytoiminnon johdosta muun muassa juttujen käsittelyyn otto on tehostunut ja talousrikosjuttujen keskimääräinen käynnistysviiveaika on lyhentynyt.

Esikäsittelytoiminnolla myös mahdollistetaan aiempaa paremmin usean rikosasian yhtäaikainen tutkinta, juttujen läpivirtauksen tehostuminen ja reaaliaikaisten tutkintojen käynnistäminen. Toiminnolla on myös mahdollista tunnistaa jo esikäsittelyvaiheessa muun muassa mahdolliset järjestäytyneen rikollisuuden kytkökset talousrikosjuttuihin.

Tarkasteluvuonna ympäristörikosten torjunta painottui analyysi- ja koordinoititehtäviin sekä kehittämiseen koskien myös teknisen tutkinnan edelleen kehittämistä.

Toimintavuoden aikana Keskusrikospoliisin vastuulla oli edellä todetun lisäksi muun muassa uusia sekä aiemmilta vuosilta siirtyneitä henkirikoksia, muita vakavia väkivaltarikoksia, järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyviä väkivaltarikosjuttuja, kuolemansyyn selvittämisistä, omaisuusrikoksia, kansainvälisiä oikeusapuasioita sekä eri perusteisia luovutustutkintoja. Keskusrikospoliisi vastaa Suomessa kansainvälisten etsintäkuulutusten perusteella kiinni jääneiden luovutustutkinnasta.

Keskusrikospoliisin tutkintavastuulle kirjattujen henkirikosten ja niiden yritysten määrä kasvoi hieman edellisvuodesta. Kehitetyn toimintamallin mukaisesti virasto on kuitenkin

aina vahvasti mukana paikallispoliisin tutkinnoissa, mutta tapauksista ei olemassa olevan ohjeistuksen mukaisesti kirjata omaa rikosilmoitusta virastolle, minkä vuoksi ne eivät myöskään nouse tunnuslukuseurantaan. Lähtökohtaisesti Keskusrikospoliisi on henkirikoksen ilmi tultua oma-aloitteisesti yhteydessä aluevastuuperiaatteen mukaiseen paikallispoliisiyksikköön. Eräänä toimintamuotona Keskusrikospoliisin tutkijoita saattaa osallistua paikallispoliisiin tutkintavastuulla olevien henkirikosten johdosta perustettujen tutkintaryhmien toimintaan.

Virasto ylläpiti sovitusti valmiutta tarvittaessa suorittaa esitutkinnot kaikissa rikoslain 11., 12. ja 13. luvun rikoksissa sekä tutki, yhteistyössä Suojelupoliisin kanssa, muutamia rikoslain 12. luvun mukaisia rikoksia. Edellä todetut rikoslain luvut koskevat valtiopetos- ja maanpetosrikoksia sekä sotarikoksia ja rikoksia ihmisyyttä vastaan.

Toimintavuonna Keskusrikospoliisi vastasi Poliisihallituksen päätöksellä ja osoittamin lisäresurssein Keskusrikospoliisiin sijoitetun poliisien tekemäksi epäiltyjen rikosten tutkintaryhmän perustamisesta ja toiminnan käynnistämisestä. Uusien virkojen täyttämässä ilmeni alkuun rekrytointihaasteita, mutta virat saatiin kuitenkin täytettyä. Kesällä virasto kohdisti muuta tutkintaresurssiaan poliisirikosasioihin, jotta toiminta saatiin käynnistettyä vaaditulla tavalla.

Keskusrikospoliisi rahanpesun selvittelykeskukselle tehtiin rahanpesuilmoituksia vuoden 2024 aikana huomattavasti vuotta 2023 vähemmän. Summarajaperusteisten ilmoitusten määrän lasku oli merkittävä samalla, kun riskiperusteisten ilmoitusten määrä kasvoi huomattavasti. Myös eräillä muilla ilmoitusvelvollisten sektoreilla oli pientä kasvua ilmoitusaktiivisuudessa. Operatiivisesti selvittelykeskuksen painopisteenä oli järjestäytyneen rikollisuuden, mukaan lukien katujengien, terrorismin ja väkivaltaisen ekstremismin rahoittamisen ja pakotteiden kiertämisen torjunta, kansallisen turvallisuuden suojaaminen sekä myös rikoshyödyn poisottaminen, joissa onnistuttiin hyvin.

Selvittelykeskus vastaanotti vuoden aikana yhteensä yli 10 000 petoksiin liittyvää rahanpesuilmoitusta. Viranomaisyhteistyö tietoverkkoavusteisten petosten torjunnassa on lisääntynyt valtakunnallisen poliisilaitokseen sijoitetun tietoverkkoavusteisten petosten torjuntayksikön perustamisella, jolle selvittelykeskus teki eniten tiedonluovutuksia. Selvittelykeskus sai omilla toimivaltuuksillaan ja kansainvälisellä yhteistyöllä rikoshyötyä kotimaassa haltuun lähes 14 miljoonaa euroa. Lisäksi ulkomailla pysäytettiin 3,5 miljoonaa euroa, josta suuri osa oli petoksilla saatuja varoja. Työmäärällisesti rikoshyödyn poisottamiseen tähdänneet toimet olivat merkittävät sisältäen 223 kotimaista määräystä ja 685 ulkomaista pysäytyspyyntöä.

Rahanpesun selvittelykeskus vastaanotti yli 100 terrorismin rahoittamista koskevaa tai terrorismin rahoittamista indikoivaa ilmoitusta, joista avattiin lähes 60 selvittelykokonaisuutta ja tehtiin 46 tiedonluovutusta.

Keskusrikospoliisiin tutkintavastuulle poliisin kyberrikostorjuntakeskuksen toiminnan puitteissa kirjattiin edellisvuotta hieman vähemmän rikoskokonaisuuksia ja esiselvityksiä. Jutut olivat kuitenkin laadullisesti vaativia. Niihin sisältyi muun muassa vakavia julkisen

sektorin toimijoihin ja yrityksiin kohdistuneita rikoksia. Tutkinta koski useissa tapauksissa myös epäiltyjä turvallisuustilanteeseen liitännäisiä rikoksia.

Toimintavuoden aikana Keskusrikospoliisi myös vastasi kymmenien laadullisesti omiin juttuihin verrattavien kansainvälisten oikeusapupyyntöjen hoitamisesta koskien tietoverkkorikoksia. Pyyntöjen kokonaistymäärät ovat viime vuosien aikana kasvaneet jyrkästi ja siten osin myös vasteajat niihin. Palvelininfrastruktuurin lisääntyminen Suomessa tulee vaikuttamaan myös Suomen rooliin verkkorikollisten käyttämässä infrastruktuurissa ja näkymään kasvavasti kansainvälisten oikeusapupyyntöjen määrässä.

Europolissa käynnistetty yhdyshenkilötoiminta (J-CAT, Joint Cybercrime Action Taskforce) integroitiin tarkoituksenmukaisesti rakenteisiin ja samalla varmistettiin verkoston käytettävyyttä ja tiedonvälitys koko poliisin käyttöön. Keskusrikospoliisi myös lisäsi alueyksiköjään hyödyntävän verkkorikostorjunnan verkoston osaamista koulutuksin useille eri osaamisalueille ja verkosto tuki muun muassa laajoissa verkkorikostutkinnoissa ja J-CAT -operaatioissa poliisia onnistuneesti.

Verkkorikostorjunnassa juttuihin sisältyvät mittavat datamäärät ovat edelleen merkittävä haaste tutkinnalle. Tämä edellyttää tallennuskapasiteetin jatkuvaa kasvattamista, mutta myös robotiikka- ja tekoälypohjaisten sovellusten kehittämistä tiedon käsittelyn tukemiseksi. Virasto panosti voimakkaasti kehitystyöhön myös tämän tilanteen korjaamiseksi ja pyrki aktiivisesti hakemaan ulkoista rahoitusta työkalujen kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi. Keskusrikospoliisi teki lisäksi laajan kartoituksen Europolilla käytettävissä olevista työkaluista rikostorjunnan tehostamiseksi ja esitteli tätä koskevan loppuraportin Poliisihallitukselle. Soveltuvimmat tietotyökalut tullaan ottamaan koko poliisin käyttöön.

Toimintavuoden aikana määriteltiin kyberrikostorjunnan osalta keskeiset kansalliset ja kansainväliset viranomaisyhteistyökumppanit sekä sovittiin yhteistyöhön liittyvistä vastuunjaosta kyberrikostorjuntakeskuksen kanssa. Kyberrikostorjuntakeskus toteutti myös poliisin sisäisen kartoituksen verkkorikostutkinnan tilasta ja tarpeista.

Erityisesti työnantajakuvan ja rekrytointien kehittämiseen liittyen kaudella toteutettiin tavoiteltu määrä kyberrikollisuuden ennaltaestäviä kampanjoita ja kyberrikostorjuntakeskus osallistui aiempien vuosien tapaan useisiin rekrytointitapahtumiin sekä panosti erityisesti yliopistoyhteistyöhön. Virasto myös osallistui valtakunnallisiin kyberharjoituksiin muiden poliisiyksiköiden ja tahojen kanssa.

Keskusrikospoliisi kehitti toimintavuoden aikana monipuolisesti johtovalmiuteen sekä yleisjohto- ja kenttäjohtotehtäviin osallistuvien osaamista huomioiden muun muassa muutokset turvallisuusympäristössä. Kaudella huolehdittiin myös yleisjohto- ja kenttäjohtotehtävissä tarvittavasta lisenssikoulutuksesta. Viraston päällystön johtovalmiuspäivityksen toimintamalli vakiinnutettiin pilottiprojektista saatujen kokemusten perusteella.

Johtovalmiuspäivityksen puitteissa hoidettiin vuoden aikana lukuisa määrä tehtäviä, joilla tuettiin monipuolisesti paikallispoliisiyksiköitä. Virasto muun muassa tuki poliisilaitoksia etupainotteisesti henki- ja muiden vakavien rikosten tutkinnan alkuvaiheessa ja

varautui ottamaan tutkinnat hoidettavaksi itsenäisesti tai yhteistyössä poliisilaitoksen kanssa.

Toimintavuonna jatkettiin aiemmin luodun toimintamallin mukaisesti aktiivisesti rikoshyödyn jäljittämistä ja poisottamista tutkinnassa, huomioiden myös virtuaalivaluutat. Lähelläkohtaisesti kaikissa viraston tutkintavastuulla olevissa jutuissa ja juttukokonaisuuksissa tehtiin ohjeistuksen mukaiset rikoshyötytoimenpiteet. Rikoshyödyn maksimaalinen poisottaminen kaikissa rikostyypeissä varmistettiin rikoshyötykoordinaattorin tuella, juttukohdalla suunnittelulla ja kattavalla seurannalla.

Rikoshyödyn jäljittämistoimintaan liittyen virasto kehitti edelleen toimintaa valtakunnallisesti, tuki eri tavoin muita poliisiyksiköitä, teki laajaa kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä, oli mukana lainsäädännön uudistamishankkeissa sekä toteutti kansainvälisen tiedonvaihdon yhteydessä tehtyjen havaintojen pohjalta rikosvahinkojen estämistä ja esitutkinnan käynnistämisiä.

Poliisin tulostietojärjestelmän mukaan rikoshyötykertymä oli kattavista toimenpiteistä huolimatta kaikilla seurannan osa-alueilla tavoiteltua vähäisempi. Tältä osin on erityisesti huomioitava, että rikosjuttujen luokitteluteknisistä syistä ja sovitusta kirjaamiskäytännöstä johtuen kaikki viraston toimin saatu rikoshyöty ei siirry tilastointijärjestelmään Keskusrikospoliisin tulokseksi.

Jutuissa ilmoitetut rikosvahingot ja mahdollisuudet rikoshyödyn takaisinsaamiseen ovat sidoksissa toisiinsa. Vuoden 2024 rikoshyötytoteumien jääminen tavoitteesta johtui osin sisällä olevasta juttukannasta, jonka osalta torjuntatoimien vaikuttavuus toteutui pitkälti muulla tavoin kuin rikoshyödyn poisottamisen kautta. Muuta rikoshyötytoteumaa kompensoi rahanpesun torjunnan yhteydessä pois otettu rikoshyöty, joka oli huomattavasti ylitse tavoitetason.

Virastoon sijoitetut valtakunnalliset koordinaatiotoiminnot tukivat osaltaan eri muodoin rikoksia tutkivia organisaatioyksiköitä rikoshyödyn jäljittämistoiminnan lisäksi muun muassa ympäristö- ja korruptiorikosten torjunnassa sekä kansainvälisessä yhteistyössä.

Juttuviestinnän osalta Keskusrikospoliisi julkaisi toimintavuoden aikana useita tiedotteita, jotka liittyivät rikosten esitutkinnasta tiedottamiseen. Juttutiedottamiseen pyrittiin tapauskohtaisesti sisällyttämään myös ennaltaestävä näkökulma.

Keskusrikospoliisi jatkoi ja kehitti edelleen esitutkintayhteistyötä ja yhdessä tekemistä muiden poliisiyksiköiden sekä Tullin ja Rajavartiolaitoksen kanssa erityisesti vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa, mutta myös turvallisuustilanteen muutokseen liittyen. Esimerkiksi Tullin kanssa säännönmukaista yhteistyötä oli muun muassa virtuaalivaluuttoihin kytkeytyvissä rikosasioissa sekä säännöstelyrikosasioissa (pakotteet). Samoin operatiivinen yhteistyö Suojelupoliisin kanssa, erityisesti turvallisuustilanteeseen liittyen sekä terrorismin torjunnan kohdehenkilöiden osalta, jatkui tiiviinä koko toimintavuoden ajan.

Keskusrikospoliisi kehitti toimintavuoden 2024 aikana hankkeilla ja projekteilla, osana viraston lakisäätöistä ja omaa kehittämistoimintaa, monipuolisesti rikostorjuntaa ja eri tutkintamenetelmiä. Tämä koski muun muassa robotiikan ja tekoälyn hyödyntämistä torjunta- ja tutkintatyössä, millä voidaan sekä säästää voimavaroja että tehostaa toimintaa. Kauden aikana virasto kehitti edelleen suunnitelmallisesti rikostutkinnassa sekä rikosten estämisessä ja paljastamisessa käytettävien teknologioiden sekä teknisten menetelmien kustannustehokasta hyödyntämistä koskien muun muassa ICT-kyvykkyyttä.

Kehittämistyössä huomioidaan aina koordinoitu toteuttaminen sekä luotavan kyvykkyyden hyödyntäminen yksittäisen toiminnon tarvetta laajemmin. Keskusrikospoliisin kehittämistoiminnan tuloksia hyödyntävät useissa tapauksissa kaikki poliisiyksiköt ja osin myös muut lainvalvontaviranomaiset.

3.2 Rikostorjunnan asiantuntijapalvelut

Poliisihallituksen asettamat tavoitteet 2024:

- Ennalta estävä toiminta kohdennetaan tietojohtoisesti valittuihin kohteisiin, joihin panostamalla voidaan arvioida olevan isoin merkitys rikosten ennalta estämiseksi (sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi). Kohteena ovat erityisesti ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin, ääriliikkeiden sekä kyberrikollisuuden toimijat. Lisäksi Keskusrikospoliisi kehittää palvelukykyään poliisiyksiköille liittyen verkkotiedusteluun, virtuaalivaluuttojen jäljittämiseen, ISP-kyselyiden toteuttamiseen ja verkossa toteutettavien salaisten tiedonhankintakeinojen käyttöön.
- Tunnistetaan uusia rikosilmiöitä muiden poliisiyksiköiden sekä yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja pyritään samalla löytämään vaikutuksellisia torjuntakeinoja ilmiöiden estämiseksi. Erityisesti keskitytään niin sanottujen TVA-petosten ennaltaestämiseen. Ennaltaestävässä torjuntatyössä hyödynnetään muun muassa viestinnän keinoja.
- Keskusrikospoliisi ylläpitää rikoslajineutraalia ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden kokonaistilannekuvaa, jossa yhdistyy poliisiyksiköiden alueelliset tilannekuvat ja PTR-viranomaisten kansalliset ja kansainväliset tilannekuvat. Tilannekuva mahdollistaa suunnitelmallisen tietojohtoisen kohdevallinnan, resursien kohdentamisen ja priorisoidun operatiivisen tekemisen alueellisesti ja valtakunnallisesti.
- Keskusrikospoliisi järjestää, toimeenpanee ja kehittää rikostiedustelua yhteistyössä Poliisihallituksen ja muiden poliisiyksiköiden kanssa tehostaen rikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä.
- Keskusrikospoliisi kehittää edelleen PTR-toimintaa yhteistyössä Poliisihallituksen ja muiden PTR-viranomaisten kanssa.
- Keskusrikospoliisi sitoutuu kansallisen terrorismintorjunnan strategian 2022-2025 tavoitteiden ja toimenpiteiden toimeenpanoon: Varmistaa terrorismintorjuntaan liittyvän tiedon jakamisen ja vaihtamisen toteutumisen, sekä osallistuu tilannekuvan kehittämiseen. Osaltaan turvaa operatiivisen suorituskyvyn, osallistuu

yhteistoimintaharjoituksiin ja suuntaa toimintaansa ääriliikkeiden, väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ehkäisyyn, sekä osallistuu terrorismin rahoittamisen torjuntaan.

- Keskusrikospoliisi, yhdessä Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisihallituksen kanssa, toteuttaa uusia, EU-lainsäädäntöön perustuvia kansainväliseen yhteistyöhön liittyviä välineitä, kuten EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuutta, tiedonvaihtodirektiiviä ja oikeusalan tiedonvaihtokanavaa, koskevaa koulutusta. Keskusrikospoliisi hyödyntää sanottuja välineitä täysimääräisesti omassa päivittäisessä työssään, erityisesti rikostiedustelussa ja tiedon jakamisessa ja vaihtamisessa, kun järjestelmät on otettu käyttöön.
- Tiedonvaihtodirektiivin osalta valmistaudutaan erityisesti asianhallintajärjestelmän kehittämiseen ja Sienan lisääntyvään käyttöön.
- Keskusrikospoliisi tuottaa taktista analyysia priorisoituihin painopisteteemoihin sekä kehittää taktista analyysia, tilannekuvatoimintaa ja PTR-yhteistoimintaa yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa. Vahvistetaan ja yhdenmukaistetaan poliisiyksikön datan hallintaa, jotta tietojohdoinen toiminta on mahdollista.
- Keskusrikospoliisi ylläpitää ja kehittää eri kielipalvelulta poliisin valtakunnallisten tarpeiden toteuttamiseksi, jotta pystytään turvaamaan kielellisten oikeuksien toteutuminen asiakkaille.

Keskusrikospoliisin omat tavoitteet 2024 toimialueensa osalta:

- Keskusrikospoliisi valmistelelee, edellytysten täytyessä, yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa järjestäytyneitä rikollisryhmiä koskevia kieltokanne-esityksiä.
- Keskusrikospoliisi jatkaa kansallisten ja kansainvälisten katujengien torjuntaa yhteistyössä kansainvälisten kumppaneiden ja muiden poliisiyksiköiden kanssa sekä ylläpitää tilannekuvaa katujengirikollisuudesta.
- Keskusrikospoliisi jatkaa keskitettyjen teknisen rikostutkinnan laitehankintojen edistämistä ja pyrkii huomioimaan mahdollisuudet myös laitteistojen ja ohjelmistojen käytössä tarvittavien koulutusten järjestämiseen.
- Keskusrikospoliisi osallistuu HEV-alueen teknisen rikostutkinnan johtamisjärjestelyn pilotointijärjestelyyn.
- Kastu-järjestelmän pääkäyttävävastuu luodaan Keskusrikospoliisille.
- Keskusrikospoliisi kehittää edelleen DNA-tutkimusten kokonaisprosessia ja automaatiota siten, että ne osaltaan tukevat myös niin sanottua päivittäisrikostutkintaa. Erityisesti panostetaan työkalujen ja prosessien kehittämiseen esitutkinnan suuntaamiseksi.
- Keskusrikospoliisi jatkaa yhteistyön kehittämistä erityisesti henkilöiden identifiointiin, biometrian hyödyntämiseen sekä yhteisten tekoälyratkaisujen etsimiseen liittyen.
- Keskusrikospoliisi edistää muiden poliisiyksiköiden tietoteknistä tutkintaa muun muassa huolehtimalla sekä forensiikan että taktisen tutkinnan yhteismitallisten työkalujen kehittämisestä.

Taulukko 9. Rikostorjunnan taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikosteknisen laboratorion kustannukset / lausunto	319	373	300	340

Taulukko 10. Rikostorjunnan tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikosteknisen laboratorion antamat lausunnot / henkilötyövuodet	315	340	400	210
Asiantuntijapalvelujen osuus viraston kokonaistyöajasta	50,2	51	50,5	48,7

Taulukko 11. Rikostorjunnan palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikosteknisen laboratorion lausuntojen toimitusaika, tutkimusalueen keskiarvo (vrk)	42	45	38	44
Rikosteknisen laboratorion lausuntojen toimitusaika, toimeksiantojen keskiarvo (vrk)	36	56	42	39
Rikosteknisen laboratorion nopeutettujen tuotteiden (3 vrk) valmistuminen luvatussa määräajassa (%)	77	77	95	77
Rikosteknisen laboratorion muiden kuin nopeutettujen tuotteiden valmistuminen luvatussa määräajassa (%)	89	82	90	86
Paljastetut kohdennetun väkivallan tapaukset, määrä	25	25	30	20
Uhka-arvioiden laatiminen, määrä	27	23	30	30
Huolta aiheuttavien korkean riskin henkilöiden tunnistaminen, määrä	17	7	20	7
Poliisiyksiköiden tukeminen uhkatapauksissa, määrä	52	57	60	56
Kohdennetun väkivallan koulutus / henkilöä	350	317	150	350
Internettiedustelun tiedonhankintapalvelut toimeksiantojen perusteella ja oma-aloitteisesti yhteensä, määrä	774	945	900	935
Internettiedustelun tiedonhankintapalvelut toimeksiantojen perusteella ja oma-aloitteisesti, rikostorjuntaa tukevat, määrä	389	309	400	286
Internettiedustelun tiedonhankintapalvelut toimeksiantojen perusteella ja oma-aloitteisesti, yjt-toimintaa tukevat, määrä	376	636	500	649
Internettiedustelun tiedonhankintapalvelut toimeksiantojen perusteella ja oma-aloitteisesti, toimeksiantojen keskimääräinen käsittelyaika vuorokausina	11	17	14	14
CAM-tutkintapyynnöt ja rikosilmoitukset poliisiyksiköille, määrä	455	466	450	1 092

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Kansainvälisten oikeus- ja virka-apupyyntöjen keskimääräinen käsittelyaika vuorokausina	67	68	65	82
Avoimena olevien oikeus- ja virka-apujen lukumäärä	1 803	2 474	1 500	1 415
Niiden ilmoitusten osuus epäilyttävistä liiketoimista tehdyistä ilmoituksista, joiden osalta on luovutettu tietoja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja selvittämiseksi (%)	1,29	0,9	5	8,1
Rahanpesun selvittelykeskuksen tekemien liiketoimen keskeyttämisspätösten kautta saatu rikoshyöty, M€	1,67	1,7	5	13,73

Rikosteknisen laboratorion lausuntojen toimitusaika -tunnusluvut edellä olevassa taulukossa sisältävät myös alihankintana teetetut tutkimukset.

Taulukko 12. Rikostorjunnan suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Valitut vakavan rikollisuuden kohdetorjuntaoperaatiot yhteensä, määrä	0	1	6	1
Valitut vakavan rikollisuuden kohdetorjuntaoperaatiot paikallispoliisin vastuulle, määrä	0	0	2	0
Valitut vakavan rikollisuuden kohdetorjuntaoperaatiot KRP:n vastuulle, määrä	0	1	3	1
Valitut vakavan rikollisuuden kohdetorjuntaoperaatiot Tullin ja RVL:n vastuulle, määrä	0	0	1	0
RIUHKA-toiminnon tehtävien lukumäärä	706	588	700	552
PTR-rikostiedustelu- ja rikosanalyysimuistiot, määrä, joista	1 730	1 669	1 700	674
Rikostiedustelumuistiot	16	25	20	20
Sarjoitustehtävät	242	253	250	68
Muut muistiot	1 472	1 391	1 430	586
Rahanpesuilmoitusten lukumäärä	230 167	347 012	250 000	53 482

3.2.1 Yhteenveto ja päätelmät / rikostorjunnan asiantuntijapalvelut

Keskusrikospoliisin vastuulla olevat rikostorjunnan valtakunnalliset asiantuntijapalvelut kyettiin tuottamaan kysyntää vastaavalla tavalla, sovittujen tulostavoitteiden mukaisesti ja laatutaso säilyttäen. Tietyillä osa-alueilla jatkuneesta palvelukysynnän ja tehtävämäärien kasvusta johtuen virastolle muodostui edelleen joitakin haasteita, joihin kuitenkin kyettiin vastaamaan muun muassa prosesseja ja teknologian hyödyntämistä kehittämällä sekä tehtäviä priorisoimalla. Palveluiden kehittämistarvetta arvioidaan ja palveluita kehitetään muun muassa tulosohjauksen kautta jatkuvana prosessina.

Asiantuntijapalveluiden osuus viraston kokonaistyöajasta laski hieman, mikä osin selittyy virastolle annettujen uusien resurssien kohdennuksilla. Asiantuntijapalveluiden edustajat myös osallistuivat toimintavuoden aikana huomattavassa määrin muun muassa turvallisuustilannesidonnaisiin tutkinnan operaatioihin, jolloin työaika eriteltiin ohjeistuksen mukaisesti operatiiviseksi toiminnaksi ja se näkyy kertymänä rikostorjunnan työaika-tunnusluvuissa, joissa vastaavasti oli nousua edellisvuosiin verrattuna.

Turvallisuussympäristön muutoksia koskeneiden tavoitteiden toteuttamiseen liittyen Keskusrikospoliisi tuotti asiantuntijapalveluiden osalta valtakunnallista tilannekuvaa sisäiseen turvallisuuteen, erityisesti rikostorjunnan, hybridiuhkien sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden näkökulmasta. Lisäksi virasto muun muassa painotti kyber- ja hybridiuhkien torjuntaan luotujen toimivien käytänteiden avulla toimintaansa verkossa tapahtuvan rikollisen toiminnan paljastamiseen sekä käsitteli lukuisan määrän ilmoituksia Ukrainan sodan johdosta asetettujen pakotteiden epäilyistä rikkomisista. Keskusrikospoliisi myös osallistui itärajan välineistettyyn maahantuloon liittyvän ilmiön tilannekuvan luomiseen viranomaisyhteistyössä kansallisen turvallisuuden ylläpitämiseksi ja sisäisen turvallisuuden uhkien torjumiseksi.

Hybriditilannekuvatoimintaa kehitettiin edelleen muun muassa yhteistyössä Suojelupoliisin, Puolustusvoimien ja Huoltovarmuuskeskuksen kanssa. Välineistetyn maahantulon torjuntaan liittyvä tilannekuva yhdistettiin hybriditilannekuva-raportointiin.

Muuttuneen turvallisuustilanteen johdosta aiheutuneet tehtävät sitoivat tarkastelukaudella, ja edellyttivät edelleen, kymmenien henkilöiden koko- tai osapäiväisen työpanoksen näihin tehtäviin. Voimavarojen riittäminen tuloksekkaasti toteutettaviin kaikkiin viraston vastuulla oleviin tehtäviin varmistetaan ennakkoinnilla ja tietojohdoisuuteen perustuvalla resurssisuunnittelulla.

Keskusrikospoliisi osallistui vallitsevan tilanteen johdosta aktiivisesti yhteistyöhön kumppaniviranomaisten kanssa ja muun muassa luennoi turvallisuustilanteesta sekä poliisin roolista viranomais- ja muille tahoille.

Keskusrikospoliisin rikostiedustelullisessa toiminnassa korostui keskeisenä periaatteena ennaltaestävyyden ensisijaisuus. Tähän liittyen tiedusteluosastoon perustettiin osana laajempaa rakenneuudistusta uusi ennalta estävään toimintaan keskittyvä linjatason organisaatioyksikkö, johon koottiin vahvasti ennalta estävän toiminnan elementtejä sisältäneet rikostiedustelulliset toiminnot.

Virasto tuki poliisilaitoksia eri muodoin ennalta estävässä toiminnassa. Tukimuotoja ovat muun muassa tietoverkkorikostiedustelu, rikostorjunnan tilannekeskustoiminta, kohdennettua väkivaltaa ennalta estävä riski- ja uhka-arviotoiminta sekä ISP-toiminto (kyselyt internetin palveluntarjoajille), joita kaikkia edelleen kehitettiin toimintavuoden aikana.

Keskusrikospoliisi tunnisti luodun prosessimallin avulla rikosilmiöitä verkkoympäristöstä ja tähän liittyen kehitti uusia ennalta estävän toiminnan malleja sekä tehosteti yhteistyötä erityisesti tietoverkkoa hyödyntäen tapahtuvan petosrikollisuuden torjumiseksi. Tutkinta-

henkilöstölle järjestettiin tietoverkkoavusteisten petosten torjunnan koulutusta yhteistyössä Europolin ja Poliisiammattikorkeakoulun kanssa liittyen erityisesti avointen lähteiden tiedonhankintaan sekä verkosta kerättävään todisteiden hankintaan.

Jatkuvasti kasvaneiden tietoverkkoavusteisten petosrikosten torjunnassa sovellettiin hyväksi todettuja ennaltaestämismalleja operaattoreiden ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi jatkettiin Caller-ID-väärennettyjen (ns. Spoofattujen) puheluiden mitigoimistyötä aktiivisesti operaattoreiden tunnistaessa jo ensimmäisen puolen vuoden aikana miljoonia petospuheluita. Virasto myös tuki SMS-Sender-ID -projektin käyttöönottoa ja kehitystyötä.

Keskusrikospoliisiin ennalta estävät toiminnot tekivät tarkasteluvuonna merkittävää yhteistyötä muun muassa valtakunnallisen poliisilaitokseen sijoitetun tietoverkkoavusteisten petosten torjuntayksikön, rahanpesun selvittelykeskuksen ja sidosryhmien kanssa tietoverkkoavusteisten petosten torjunnassa.

Keskusrikospoliisi jatkoi menestyksekkäästi osana laajempaa kansainvälistä viitekehystä toimivaa, nuorille suunnattua Cybercrime exit -toimintoa, jonka tavoitteena on puuttua ennalta estävästi varhaisessa vaiheessa nuorten kyberrikoskierteeseen tutkimukseen perustuvien interventiodien ja yhteistyöverkoston tuella. Hankkeessa käynnistettiin vuonna 2023 ennalta estävälle ja muulle henkilöstölle suunnatut nuorten kyberrikollisuutta käsittelevät koulutukset, jotka ovat tavoittaneet jo 237 virkahenkilöä poliisilaitoksissa. Lisäksi hanke osallistui perustaja- ja johtoryhmän jäsenenä 36 maata käsittävän nuorten kyberrikollisuuden tutkimus- ja menetelmäkehitysverkosto InterCOP (International Cyber Offender Prevention) toimintaan ja 15 maan lainavalvontaviranomaisten yhteiseen rikostorjuntaoperaatioon vastaten siihen sisältyvistä toimenpiteistä Suomessa.

Keskusrikospoliisi osallistui kansainväliseen laajamittaiseen operaatioon, jossa osana operaatiota poistettiin käytöstä laittomia palvelunestohyökkäyksiin käytettyjä sivustoja. Sadoille palveluihin rekisteröityneille suomalaisille lähetettiin ennalta estävä varoitusviesti sähköpostitse Keskusrikospoliisiin Cybercrime Exit -toiminnon toimesta.

Exit-toimintojen osalta haettiin ja saatiin hankerahoitus ISF-rahastosta Katu Exit -toiminnalle ajalle 2024-2027 ja sen turvin ryhdyttiin valmistelemaan hankkeen projektisuunnitelmaa. Lisäksi toimintavuonna käynnistettiin valtakunnallinen rikosanalyysipäättösperusteinen rikostiedusteluhanke radikalisoituneen väkivaltaisen toiminnan estämiseksi.

Ennaltaestävään toimintaan liittyen kaudella muun muassa vaikutettiin lainsäädäntöhankeissa ja prosesseja kehittämällä tietovarantojen käytön lisäämiseen hallinnollisessa torjunnassa erityisesti puolustusministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön lupamenettelyissä.

Keskusrikospoliisin palvelu- ja tukitoimet muille poliisiyksiköille ovat koskeneet viime vuosina yhä enemmän yleistä järjestystä ja turvallisuutta ylläpitävää toimintaa. Esimerkkinä tästä voidaan todeta edellä mainittu ISP-toiminto, jota kehittämällä on muun mu-

assa parannettu kykyä paikallispoliisin kenttätöiminnan tukemiseen, kuten vastetta hätäpyyntöjen toteuttamiseen ja erilaisten uhkatilanteiden selvittelyyn. Keskusrikospoliisin hankkimien tietojen avulla on ollut esimerkiksi mahdollista paikantaa hengenvaarassa olevia henkilöitä.

ISP-toiminnon päivystysjärjestelmä vakiinnutettiin koejakson päätyttyä ja esitutkintaviranomaisten tietoisuuden kasvaminen toiminnosta on lisännyt palvelun kysyntää. ISP-toiminto kytkeytyy merkittävästi myös lasten seksuaaliseen hyväksikäytön torjuntaan.

Esimerkkinä paikallispoliisin tukemisesta voidaan todeta myös tietoverkkorikostiedustelun tiedonhankintapalvelut, joiden tehtävämäärä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden toiminnan tukemisen osalta lisääntyi edelleen vuodesta 2023 ja lähes tuplaantui vuoteen 2022 verrattuna. Suurin osa tiedonhankintapalveluista koski kansalaisten nettivinkkejä. Kaikki poliisin nettivinkkiin saapuvat havainnot käsitellään Keskusrikospoliisissa. Toimintavuonna 2024 havaintoja saapui noin 35.000. Tapausten keskimääräinen käsittelyaika säilyi ennallaan. Toiminta on merkityksellistä muun muassa vakavien väkivaltatapausten ennalta estämisessä.

Viestinnässä kiinnitettiin keskeisesti huomiota rikosilmiöihin ja ennaltaestävyyteen. Keskusrikospoliisi julkaisemista tiedotteista osa oli ilmiötiedotteita, joissa varoitettiin kansalaisia ajankohtaisista rikosilmiöistä tai kerrottiin Keskusrikospoliisin ennalta estävästä toiminnasta. Ennalta estävää viestintää tehtiin lisäksi sosiaalisen median sisällöissä, annetuissa haastatteluissa medialle sekä esitutkinnoista tiedottamisen yhteydessä.

Keskusrikospoliisi kehitti ja järjesteli uudelleen, Poliisihallituksen linjausten mukaisesti, tiedonhankintaa ja -käsittelyä toimintaympäristön muutoksia mukaillen. Aihepiiriin liittyen osallistuttiin muun muassa rikostiedustelu- ja tietojenvaihtolainsäädäntöä koskevien työryhmien työskentelyyn.

Osana sisäisen rakenneuudistuksen jälkeistä toimintamallien ja prosessien kehittämistä toimintavuoden aikana käynnistettiin rikostorjunnan tilanne- ja torjuntatilannekuvan kehittäminen, huomioiden Poliisihallituksen sekä PTR-painopisteiden antama viitekehys. Kehitystyö koski myös tilannekuvaraporttien tuotteistamista sekä mittareiden luomista toiminnan vaikuttavuuden mittaamiseksi.

Kokonaistilannekuvan ylläpitämiseen liittyen Keskusrikospoliisi vastasi osaltaan, yhteistyössä poliisilaitosten kanssa, katujengeihin liittyvästä tilannekuvasta ja tiedonhallinnasta sekä niiden kehittämisestä Poliisihallituksen määrittelemällä tavalla. Lisäksi luotiin ja ylläpidettiin tilannekuvaa vakavasta nuorisorikollisuudesta (mm. ryöstörikollisuus ja väkivaltarikollisuus) sekä osallistuttiin asian osalta käytyyn yhteiskunnalliseen keskusteluun yhdessä Poliisihallituksen kanssa.

Tilannekuvan ylläpitämistä pimeän verkon kauppapaikoilla toteutettavasta laittomasta kaupasta jatkettiin erityisesti syventämällä edelleen kuvaa järjestäytyneen rikollisuuden roolista ja osuudesta, tuottamalla analyyseja, lisäämällä kyvykkyyttä vastata nopeasti

eritasoiisiin operatiivisiin haasteisiin ja ughiin, kehittämällä operatiivisen toiminnan reaali-aikaista tukemista sekä tuottamalla tietoa paikallispoliisin ennalta estävän toiminnan suuntaamiseksi.

Verkkorikostiedustelulla oli keskeinen rooli useassa tutkinnassa ja tutkinnan käynnistämisessä sekä tutkintojen onnistumisessa. Suunnittelukaudella, Poliisihallituksen määräämällä huumevalvontajaksolla, muun muassa toteutettiin erään poliisilaitoksen ja Keskusrikospoliisin yhteinen verkkotiedonhankintaoperaatio, jossa käytettiin viraston kehittämää tiedonkeräyskyvykkyyttä sosiaalisen median alustoilla.

Osana huumausainekaupan tilannekuvan kehittämistä Keskusrikospoliisi panosti pysyvänä kehittämiskohteenaan operatiivisen ICT-kyvykkyytensä lisäämiseen, minkä johdosta viraston edellytykset huumausainerikosten paljastamiseen kasvoivat edelleen. Tällä sekä edellä kuvatulla pimeän verkon tilannekuvalla ja sen liittämällä kokonaistilannekuvaan oli edelleen torjuntatoimenpiteiden kohdentamisen kehittymisen ja näytönhankinnan tehostumisen kautta huomattava merkitys toiminnan tuloksellisuuteen.

Rikostiedustelu- ja rikosanalyysitoimintaan liittyen Keskusrikospoliisi seurasi osaltaan tallennusten kehittymistä poliisin tiedustelujärjestelmään (POTI) ja hyödynsi järjestelmän tietovarantoa toiminnassaan sekä huolehti käyttöoikeuksien hakemisesta niitä tarvitseville. Vakavimpaan rikollisuuteen kohdistuneella taktisen tason analyysillä tuettiin konkreettisesti useita käynnissä olevia rikostorjuntaprojekteja.

Virasto osallistui aktiivisesti eri muodoiin PTR-toimintaan ja sen kehittämiseen. PTR-toiminnan osalta luotiin PTR-painopisteiden mukainen uusi PTR tilannekuvarakenne, yhteiset painopisteiden tiedonhankintakysymykset ja uusi PTR-kuukausikatsaus.

Tilanne- ja torjuntatilannekuvan ylläpito painottui poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhdessä sopimiin PTR-painopistealueisiin sekä Europolin asettamiin EMPACT-painopisteisiin. Valtakunnallisen PTR-tilannekuvatoiminnan kautta virasto ylläpiti varhaisen vaiheen havainnointikykyä erilaisista nousevista rikosilmiöistä ja -trendeistä.

Kansallinen PTR-matkustajatietoyksikkö tuki kauden aikana merkittävästi poliisin ja myös Tullin ennalta estävää toimintaa ja tietojohtoisuutta koskien vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta, rajat ylittävän rikollisuuden torjuntaa sekä uusien rikosilmiöiden, teko-
tapojen ja aiemmin tunnistamattomien rikoksenteekijöiden paljastamista.

Yhteistyö Maahanmuuttoviraston kanssa oli tiivistä ja hyvää. Vuoden aikana muun muassa vakiinnutettiin jatkuva tiedonvaihto maahanmuuton lupamenettelyn väärinkäytön paljastamiseksi ja estämiseksi. Yhteistyö eri muodoiin liittyi merkittävässä määrin myös turvallisuustilanteen muutokseen.

Toimintavuoden aikana toteutettiin huomattava määrä rikosten sarjoituksia, jotka koskivat pääasiassa liikkuvan ulkomaisen rikollisuuden torjuntaa. Keskusrikospoliisissa PTR-yhteistyönä sarjoitettujen rikosten tutkinnasta vastasivat paikallispoliisiyksiköt aluevastuuperiaatteen mukaisesti. Ampuma-aseiden osalta pyrittiin esitutkinnan yhteydessä var-

mistamaan, keskeisesti sarjoittamiseen liittyen, aseisiin kohdistuvat tekniset tutkintatoinimet asepajojen ja maahantuontikanavien paljastamiseksi. Tämän tavoitteen täysimääräinen toteuttaminen vaatii kuitenkin lisää ohjausta.

Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan liittyen huomioitiin lakkautettujen rikollisryhmien toiminnan mahdollinen jatkuminen. Järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan strategia-työssä edistettiin moniviranomaisyhteistyön kehittämistä sekä osaltaan siviilisektorin toimijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa torjunnan toimintaedellytyksiin.

Katujengirikollisuuden osalta tehtiin tilannekuvan ohella aktiivista rikostiedustelu- ja tutkintayhteistyötä tiiviin kansallisen yhteistyön lisäksi erityisesti Europolin ja muiden Pohjoismaiden kanssa.

Lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnan toiminto osallistui useisiin koulutuksiin ja seminaareihin, joissa pyrittiin lisäämään poliisien ja muiden yhteistyökumppaneiden tietämystä, osaamista ja ymmärrystä verkossa tapahtuvasta lasten hyväksikäytöstä ja näiden rikosten selvittämisestä. Toiminto teki tiivistä ja hyvää yhteistyötä muun muassa Interpolin, Europolin, paikallispoliisin, kolmannen sektorin sekä yritysmaailman kanssa lasten seksuaalisen hyväksikäytön ennalta estämiseksi, torjumiseksi ja selvittämiseksi.

Lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnassa esikäsiteltiin tarkastelukaudella huomattava määrä raportteja, joista yli tuhat toimitettiin Keskusrikospoliisin toimenpiteiden jälkeen paikallispoliisiyksiköille tutkittavaksi tai jatkotoimenpiteitä varten. Määrä on yli kaksi kertaa enemmän kuin edellisvuosina. Lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunta hoiti toimintavuoden aika myös merkittävän määrän ISP-toimeksiantoja.

Riski- ja uhka-arviotoiminnan osalta varmistettiin, yhteistyössä muiden toimijatahojen kanssa, ajantasaiset vastuut ja toimintaprosessit riskihenkilöiden ja huolta-aiheuttavien henkilöiden käsittelyssä. Lisäksi toiminnan osalta muun muassa osallistuttiin koulutuksen antamiseen. Kaudella toteutettiin valtakunnallinen uhkaseminaari ja -koulutus sekä lapsikaappaus-seminaari.

Riski- ja uhka-arviotoiminnon tehtävämäärä säilyi vuoden 2023 tasolla. Uhka-arvioita laadittiin hieman edellisvuotta enemmän. Epäiltyjä kohdennetun väkivallan tapauksia paljastui vastaavasti jonkin verran vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uhkatilanteiden selvittelyä tuettiin useissa tapauksissa myös viraston ISP-toiminnalla.

Terrorismin torjunnan kohdehenkilöiden ja huolta aiheuttavien henkilöiden käsittelyssä huolehdittiin pysyvänä erityisenä painopisteenä viraston sisäisten prosessien kehittämisestä, toimintojen riittävästä resursoinnista ja työntekijöiden oikeusturvakysymyksistä. Erityisesti rikostiedustelullisessa ennalta estävässä toiminnassa huolehditaan muutoinkin, poliisihallinnossa jo luotujen mallien ja käyttöön otettujen keinojen lisäksi, korostetusti työprosessien toistuvasta tarkastelusta ja jatkuvasta kehittämisestä yksittäisten työntekijöiden oikeusturvan varmistamiseksi eri toiminnoissa.

Keskusrikospoliisi osallistui kaudella kansalliseen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyyn ja torjunnan toimenpideohjelman 2024-2027 yhteistyöryhmään.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen nojalla astui Suomessa 1.2.2023 voimaan laki verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta (99/2023). Laissa säännellyn aineiston poistamismääräyksen arvioinnissa toimivaltainen viranomais on poliisi. Toiminto (TCO) sijoitettiin Keskusrikospoliisiin. TCO-toiminto antoi vuonna 2024 TCO-asetuksen nojalla 39 terroristisen verkkosisällön poistamismääräystä. TCO-toiminto osallistui myös aktiivisesti toiminnan kehittämiseen muiden EU-jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa.

Avoinna olevien kansainvälisten virka- ja oikeusapujen määrää pystyttiin laskemaan huomattavasti, noin tuhannella, edellisvuodesta ja niiden määrä putosi alle vuoden 2022 tason. Oikeus- ja virka-aputehtäviin kuuluvien kaikkien asioiden keskimääräinen käsitteilyaika (läpivirtausaika) nousi hieman edellisvuodesta. Hoidettavaksi tulevat asiat ovat nykyisellään laajoja ja niihin tehdään jopa useita kymmeniä toimenpiteitä.

Saapuneissa oikeusapupyynnöissä ja tiedusteluissa näkyivät edelleen vahvasti erilaiset tietoverkkoavusteiset petosrikokset. Saapuvien ja lähtevien oikeus- ja virka-aputoimenpiteiden käytännön toteuttamisvastuu on valtaosassa tapauksista toimivaltaisilla viranomaisilla kotimaassa ja ulkomailla. Näin ollen virastolla on vain rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa kokonaisviipymiin ja sen myötä esimerkiksi kulloiseenkin avoinna olevien oikeus- ja virka-aputehtävien määrään.

Asiantuntijapalveluiden kansainväliseen toimintaan liittyen muun muassa käynnistettiin J-CAT -taustatoiminto rakenteissa, pilotoitiin mallia ja päätettiin toimintamallin jatkamisesta. Lisäksi käynnistettiin tiedustelulliset uudet toiminnot DSA-keskusyhteyspiste liittyen turvallisuusuhista ilmoittamiseen ja EES/ETIAS-keskusyhteyspiste liittyen rajanylitystietojen käyttöön lainvalvonnassa. Kaudella myös aloitettiin rekrytoinnit ja valmistautumisen IO/MID-toiminnon käynnistymiseen liittyen väärin henkilöllisyyksien käyttämisen torjuntaan.

Virasto toteutti tavoitteen ja Poliisihallituksen antaman määräyksen mukaisesti kielipalveluita koskevat muutokset, mukaan lukien kielipalveluihin saadun kahden henkilötyövuoden rekrytoinnit.

Kansainvälisen toiminnan asiantuntijapalveluiden osalta osallistuttiin tiedonvaihtodirektiiviin liittyen Poliisihallituksen johtamaan asianhallintajärjestelmän kehittämiseen. Lisäksi muun muassa kehitettiin kansainvälisiin asioihin ja tietojärjestelmiin liittyvää koulutusta, kuten verkkokoulutusta, yhdessä Poliisihallituksen ja Poliisiammattikorkeakoulun kanssa.

Kaudella toteutettiin yhdyshenkilötoiminnan kokonaistarkastelu, erityisesti rotaation ja sijoittelupaikkojen osalta. Arviointi tehtiin Espanjasta ja Kiinasta, minkä lisäksi se on tekeillä Venäjältä ja Liettuasta.

Keskusrikospoliisi oli jäsenenä useissa Europolin operatiivisissa työryhmissä koskien torjuntatoimien osalta muun muassa kiristysahtaohjelmia ja palvelunestohyökkäyksiä.

Syksyllä 2024 ennakoitiin, että rahanpesuilmoitusten määrä olisi tarkasteluvuonna noin 150 000. Toteuma vuoden osalta oli 53 482 ilmoitusta (2023: 347 012). Poikkeama johtuu lähinnä siitä, että vuoden 2024 alusta tehty tekninen muutos ilmoitussovellukseen on aiheuttanut teknisen ongelman, jota ei ole saatu Keskusrikospoliisista riippumattomista syistä korjattua.

Rahanpesun selvittelykeskuksen tehtäviä on lisätty muun muassa kansallisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvion laatimisen ja kansallisen turvallisuuden suojaamisen vastuilla. Selvittelykeskus on osaltaan vastannut poliisihallinnon kryptovarojen jäljittämisen kyvykkyyden kehittämisestä. Tähän liittyen oltiin muun muassa mukana kolmessa eri konsortiossa, joilla haetaan ISF-rahoitusta virtuaalilompakoiden tutkimiseen. Toimina myös laajennettiin virtuaalivaluuttojen jäljittämiseen liittyvien välineiden lisenssien kattavuus kaikkiin poliisilaitoksiin, käynnistettiin virtuaalilompakoiden tutkimisen kehittämisen esiselvitystyö sekä huolehdittiin aihepiiriä koskevasta koulutuksesta poliisilaitoksille.

Toimintavuoden aikana vakiinnutettiin rahanpesun selvittelykeskukseen perustetun pakotteiden kiertämisen paljastamisen toiminnon kansallisen ja kansainvälisen tiedonvaihdon ja yhteistyön käytänteet. Kaudella myös tehtiin merkittävä määrä tiedonluovutuksia esitutkintaviranomaisille sekä kansallisesta turvallisuudesta ja puolustuksesta vastaaville viranomaisille.

Vuoden 2024 aikana käynnistetty pakotteiden kiertämisen paljastamiseen keskittynyt toiminto on ollut tehokas ja asiantunteva yhteistyökumppani keskeisille pakotteiden täytäntöönpanoon osallistuville viranomaisille, syventänyt pakotteiden kiertämistä koskevaa tilannekuvaa ja tarjonnut asiantuntemusta useille sidosryhmille.

Selvittelykeskuksen henkilöstö oli mukana useissa myös toimialaansa laajemmissa kansallisissa lainsäädäntö- ja muissa kehittämissä työryhmissä. Keskukseen edustaja on ollut jäsenenä valtiovarainministeriön asettamassa työryhmässä, jonka tehtävä on valmistella Euroopan unionin sääntelyyn perustuva rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä koskevien lakien kokonaisuudistus. Lisäksi osallistuttiin vuonna 2025 Frankfurtissa toimintansa aloittavan EU:n rahanpesun torjunnan viraston valmistelutoimiin.

Digitalisaation kehittäminen ja käyttöönotto on jatkunut keskeisenä painopisteenä osana Euroopan Unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä rahoitettavaa "Tehokkaan rahanpesun estämisen valvonnan ja täytäntöönpanon varmistaminen" -hanketta. Rahanpesun torjunnan digitalisaatiohanke on jo tuottanut useita teknisiä sovelluksia.

Niiden ilmoitusten osuus epäilyttävistä liiketoimista tehdyistä ilmoituksista, joiden osalta luovutettiin tietoja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja selvittämiseksi, oli 8,1 prosenttia (tavoite 5 %). Laadukkaat ilmoitukset johtavat todennäköisemmin rahanpesun selvittelykeskuksessa tehtävään jutun avaamisen ja analyysiin ja sitä myöten

tiedonluovutukseen toimivaltaiselle viranomaiselle. Kaikkien riskiperusteisten ilmoitusten (vuonna 2024 yhteensä 32 505) luovutusprosentti oli 13,1.

Keskusrikospoliisin rikostekninen laboratorio pystyi kokonaisuutena tarkasteltuna tarjoamaan monipuolisia ja laadukkaita palveluita kysyntää vastaavasti. Kysytyimpien palveluiden osalta jouduttiin kuitenkin tekemään tiettyjä priorisointeja, jotta kriittinen palvelukyky kyettiin turvaamaan kaikissa tilanteissa.

Laboratorion päätuotteet ovat edelleen asiantuntijalausuntoja, jotka palvelevat erityisesti rikosprosessin tuomioistuinvaihetta. Vuoden 2024 aikana jatkettiin korkealla prioriteetilla rikosteknisten palveluiden kehittämistä myös rikosprosessin esitutkinnan ja rikostiedustelun vaiheisiin muun muassa tutkinnan ja rikostiedustelun suuntaamiseksi.

Lausuntoja tuotettiin kokonaishenkilötyövuosimäärään nähden selkeästi vähemmän kuin vuosina 2022 ja 2023. Tämä johtuu erityisesti biometriakyvykkyyden kehittämiseen kohdennetun henkilömäärän kasvusta ja osittain toimeksiantomäärien laskusta.

Rikosteknisen laboratorion kustannukset lausuntoa kohden vastaavasti laskivat vuodesta 2023, mutta olivat hieman korkeammat kuin vuonna 2022. Kehitys on normaalin vaihteluvälin puitteissa.

Rikosteknisen laboratorion lausuntojen toimitusaika koskien toimeksiantojen keskiarvoa laski selkeästi vuoteen 2023 verrattuna. Niin sanottujen pikatuotelausuntojen osalta kolmen vuorokauden keskiarvotavoitetta ei laskennallisesti täysin saavutettu, mutta tosiasiallisesti tässä päästiin lähes tavoitteeseen, koska poikkeama oli osin Keskusrikospoliisista riippumattomista syistä vain vajaa vuorokausi.

Rikostekninen laboratorio tuki ja kehitti osaltaan HEV-alueen (Helsinki, Espoo ja Vantaa) teknistä rikostutkintaa muun muassa konsultaation keinoin ja osallistumalla tarvittaessa matalalla kynnyksellä rikospaikkatutkintaan, mutta kysyntä tältä osin oli melko vähäistä. Kaudella myös laajennettiin RIPA-projektin (sormenjälkien hakutoiminnallisuus poliisilaitoksilla) pilottia koskemaan kaikkia poliisilaitoksia. Lisäksi edellä todetusti käynnistettiin projekteja uusien palveluiden kehittämiseksi koskien erityisesti tutkintaa suuntaavia palveluita, vahvistettiin nykyisten tutkimusten tiedepohjaa sekä jatkettiin projekteja teknisen rikostutkinnan osaamisen, kyvykkyyden ja prosessien kehittämiseksi.

Toimintavuonna jatkettiin rikostutkimuskeskusten välinehankintoja sekä ICT-forensiikan keskitettyjä ohjelmistohankintoja ja ohjelmistoihin liittyvää kaupallisten koulutusten hankintaa. Rikosteknisten laitehankintojen valtakunnallista keskittämistä varten laadittiin esitys, joka sisälsi poliisilaitoskohtaisen suunnitelman laitehankinnoista kilpailutuksineen ja rahoitustarpeineen vuosille 2025-2027.

Rikosteknisellä laboratoriolla oli edelleen keskeinen rooli erityisesti poliisin ICT-kyvykkyyden kehittämisessä. Laboratorio osallistui muun muassa forensiikan työkalutarpeiden kartoittamiseen osana yhteismitallisten työkalujen kehittämistä ja suuntasi kehitystyötä suunnitelman mukaisesti erityisesti kyberrikostorjunnassa priorisoituihin kehityskohteisiin.

Keskusrikospoliisi osallistui henkilöiden identifioimiseen liittyen biometriikan parempaan hyödyntämiseen tähtäävään työhön muun muassa lainsäädäntötyöryhmissä, kansainvälisessä yhteistyössä sekä osallistumalla järjestelmien tekniseen ja operatiiviseen kehitykseen (Interoperability/MID). Näiden niin sanottujen IO-velvoitteiden täyttämiseksi muun muassa rakennettiin vastekykyä erityisesti sormenjälkien ja kasvokuvien osalta. Kokonaisuuteen liittyen toteutettiin myös rekrytointeja tarkoitukseen saadulla rahoituksella.

Laboratorio kehitti DNA-tutkimusten kokonaisprosessia ja automaatiota siten, että ne osaltaan tukevat myös niin sanottua päivittäisrikostutkintaa. Poliisihallituksen kanssa sovitusti DNA-prosessissa hyödynnettiin biometriaan (IO-velvoite) kohdennettuja lisävirkoja rekrytointiivieiden aikana määräaikaaisesti. Biometriakohdennuksia hyödynnettiin erityisesti kasvo- ja sormenjälkitutkimusvalmiuksien kehittämiseen vuoden 2027 alkuun mennessä. Lisäksi kehitettiin äänivertailukykyä. Biometria-tutkimusten osalta toteutettiin moniosaajien kartoittaminen.

Rikosteknisessä laboratoriossa kehitettiin tarkasteluvuonna kasvo- ja äänivertailumenetelmiä tekoälyä hyödyntäen. Laboratorio otti lisäksi pääkäyttäjävastuun kasvojentunnistustajärjestelmästä. Toimintavuonna tehtiin edellä todetun lisäksi valmistelevia toimia henkilöiden identifioimiseen tarkoitettun työkalun testaamiseksi, tuettiin tilannekuvaa hyödyntämällä ID-foorumin tarjoamaa tietoa ja suunniteltiin ID-center -konseptia.

Rikostekninen laboratorio toteutti osaltaan viraston organisaatiomuutokseen liittyneet rekrytoinnit ja varmisti erityisesti uusien esihenkilöiden perehdyttämisen esihenkilötyöhön.

3.3 Rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen

Poliisihallituksen asettamat tavoitteet 2024:

- Keskusrikospoliisi kehittää rikostutkinnan ja tiedustelun menetelmiä ja välineitä yhdessä muiden poliisiyksiköiden kanssa Poliisihallituksen ohjauksessa. Keskusrikospoliisi varmistaa, että sen omat prosessit tukevat valtakunnallista menetelmäkehitystä.

3.3.1 Yhteenveto ja päätelmät / rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen

Rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittämisen arvioinnin osalta ei ole varsinaisia erillisiä mittareita. Suurin osa kehittämiseen liittyvistä tavoitteista koskee osatavoitteena toiminnan ja toimintamallien kehittämistä, minkä vuoksi osakehittämistä sisältävät tavoitteet käsiteltiin asiayhteyteen paremmin sopivasti edellä osioissa 3.1, rikostorjunta, ja 3.2, rikostorjunnan asiantuntijapalvelut.

Operatiivisen toiminnan ja asiantuntijapalveluiden tuottamisen lisäksi Keskusrikospoliisin lakisääteisenä tehtävänä on rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen, jonka tuloksia hyödyntävät poliisin lisäksi myös muut lainvalvontaviranomaiset. Kehittämistoiminta on pitkäjänteistä, monialaista osaamista ja kohdennettuja resursseja vaativaa

työtä, jonka tulokset ja vaikuttavuus näkyvät usein vasta viiveellä. Tästä syystä ennakoinnin merkitys kehittämisen suuntaamisessa kasvaa jatkuvasti. Kehittämistoiminnalla edistetään merkittävästi toiminnan tuottavuutta ja lisätään uusia kyvykkyyksiä. Asian merkitys korostuu erityisesti nykyisessä tilanteessa, jossa toimintaympäristön muutoskehitys on yhä nopeampaa ja ennalta-arvaamattomampaa.

Keskusrikospoliisissa työprosessien ja tutkintamenetelmien kehittäminen on jatkuvaa. Uusien teknologiaratkaisujen käyttöönotolla on merkittävä rooli toimintojen tehokkuuden ja laadun lisäämisessä. Toimintavuonna 2024 toteutettiin useita kehittämishankkeita ja kehittämisprojekteja, joissa pääpaino kohdentui digitalisaation edistämiseen poliisitoiminnassa.

Käynnissä olleissa teknologiahankkeissa hyödynnettiin aikaisempien vuosien pilottien ja kehittämistoimien tuloksia. Useat tarkastelut toteutettiin yhdessä kansainvälisten viranomaisten tai muiden toimijoiden kanssa tavoitteena prosessien ja järjestelmien mahdollisimman laaja EU-aluetta koskeva yhteensopivuus sekä nykyistä kehittyneemmät tiedonvaihdon menetelmät.

Vuoden 2024 aikana valmistui neljä hanketta. 3D-hankkeessa kehitettiin laserkeilaukseen perustuvaa rikospaikan mallinnuskyvykkyyden valtakunnallista kattavuutta ja osaamista. JARP-hankkeessa kehitettiin riskiprofilointimalli vakavien ympäristörikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi. UNCOVER-hankkeessa kehitettiin digitaaliseen mediaan piilotetun tiedon analyysikyvykkyyttä. CERTAIN-FORS-hankkeessa kehitettiin rikosteknisten laboratoriotutkimusten menetelmiä, laadunvarmistusta ja raportointia. Kaikki mainitut hankkeet parantavat Keskusrikospoliisin ja osin koko poliisin tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Keskusrikospoliisin viimeisimmän strategiatyön yhteydessä, osana toimintaympäristöanalyysiä, tunnistettiin samalla erilaisia kyvykkyystarpeita, jotka ovat poliisille tulevaisuudessa välttämättömiä ja joita tulee kehittää suunnitelmallisesti. Erityisesti teknologiaan liittyvän kyvykkyyden kehittäminen määrittyi erääksi keskeiseksi tavoitteeksi viraston uudistetuissa strategisissa painotuksissa ja linjauksissa. Tunnistetut kyvykkyystarpeet määriteltiin yksityiskohtaisemmin ja kehittämistoimintaa on priorisoitu niiden pohjalta parin viime vuoden ajan.

Toimintaympäristömuutosten johdosta ja ennakoimiseksi Keskusrikospoliisi perusti vuoden 2024 loppupuolella erillisen sisäisen työryhmän, jonka työskentelyn tavoitteena on muun muassa tunnistaa rikosten ennaltaestämisessä, paljastamisessa ja selvittämisessä tarvittavia mahdollisia uusia kyvykkyyksiä pohjaksi varsinaiselle kehittämistyölle. Kehittämisen linjauksista ja prioriteeteista päätetään työryhmän työn valmistuttua alkuvuodesta 2025.

Keskusrikospoliisissa ylläpidetään rikostorjunnan työkalujen investointeja koskevaa pidemmän aikavälin suunnitelmaa, mikä palvelee myös investointien toteuttamista ja priorisointia. Tämä koskee muun muassa laitteita, ohjelmistoja ja tietojärjestelmiä. Suunnitelmalla pyritään ennakoimaan tulevien vuosien investointien rahoitustarpeet, mutta myös

ottamaan uutta kyvykkyyttä ja uutta teknologiaa hallitusti käyttöön. Suunnitelmassa myös arvioidaan jokaisen investoinnin osalta tulevien vuosien kustannusvaikutukset.

3.4 Yhteiset palvelut

Poliisihallituksen asettamat tavoitteet 2024:

- Toimeenpannaan poliisin yhteiskunnallinen viestintä -tutkimushankkeen perusteella määritettyjä kehittämistoimia.
- Kehitetään Keskusrikospoliisin riskienhallintaa ottamalla Lumi-järjestelmä aktiivisesti käyttöön ja otetaan riskienhallinta osaksi kaikkea päätöksentekoa käyttämällä hyväksi uutta järjestelmää. Keskusrikospoliisin toimintaa ohjaavissa päätöksissä tunnistetaan tavoitteisiin vaikuttavat merkittävimmät riskit ja päätetään niiden hallintakeinoista.
- Keskusrikospoliisi toteuttaa vuoden 2023 aikana valmistellut rakenteelliset uudistukset, joiden avulla vastataan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja turvataan viraston palvelukyky.
- Keskusrikospoliisi osallistuu aktiivisesti poliisin valmiussuunnittelu- ja varautumistyöhön, turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista raportointiin, tilannekuvan tuottamiseen, viranomaisyhteistyöhön sekä mahdollisiin alueellisiin harjoituksiin, jolla ennalta estetään erilaisten uhkakuvien toteutumista.
- Varmistetaan poliisin sisäisen turvallisuuden ja varautumisen tehtävissä tarvittavat henkilöstöresurssit ja osaaminen sekä mahdollistetaan täysipainoinen työskentely näissä tehtävissä. Tehtävissä panostetaan valmiuden ja varautumisen kohottamisen toimenpiteisiin sekä tarvittavien suunnitelmien ajantasaisuuteen.
- Keskusrikospoliisi osallistuu aktiivisesti poliisin valmiussuunnittelu- ja varautumistyöhön, turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista raportointiin, tilannekuvan tuottamiseen, viranomaisyhteistyöhön sekä mahdollisiin alueellisiin harjoituksiin, jolla ennalta estetään erilaisten uhkakuvien toteutumista.
- Keskusrikospoliisi jalkauttaa vuoden 2024 aikana koko henkilöstölle poliisin uuden vuoden 2024 alussa voimaantulevan strategian ja se huomioidaan kategorisesti kaikessa toiminnan johtamisessa, ohjaamisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä.

Taulukko 13. Yhteisten palveluiden taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Sisäisiin ICT-palveluihin käytetty työaika, htv	8,4	8,8	8	7,81
Viestintään käytetty työaika, htv	3,4	3,2	4	1,96
Yksikön sisäiseen materiaalihallintoon käytetty työaika, htv	6,0	5,4	6	7,1
Laillisuusvalvontaan käytetty työpanos, htv	4,7	7,0	5	6,88

Taulukko 14. Yhteisten palveluiden tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Tukitoimintojen osuus viraston kokonaistyöajasta, %	13,5	12,8	13	13,1

Taulukko 15. Yhteisten palveluiden palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Kantelujen keskimääräinen käsittelyaika, kk	3	3,5	3	3,5
Tietoturvakoulutuksen kattavuus (verkkokoulutuksen suorittaminen), %	95	94	100	94

Taulukko 16. Yhteisten palveluiden suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Annettu sisäinen tietoturvakoulutus tuntia x henkilö	384	170	300	300
EOA:n, Oka:n, SM:n ja viraston antamat toimenpideratkaisut, määrä	0	4	0	1
Virkatehtäviin perustuvat langettavat rikustuomiot, lukumäärä	0	0	0	0

3.4.1 Yhteenvedo ja päätelmät / yhteiset palvelut

Keskusrikospoliisiin voidaan katsoa saavuttaneen sille muiden yhteisten palveluiden osalta asetetut tulostavoitteet 2024.

Kaikille poliisiyksiköille asetetun tavoitteen mukaisesti Keskusrikospoliisi pyrki huomioimaan vuoden 2024 alusta voimaan tulleen poliisin uuden strategian muun muassa johtamisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä.

Vuonna 2024 käynnistyi poliisin tuottavuusohjelma, jonka yksi keskeinen toimenpide on poliisin hallinto-, tuki- ja esikuntatehtävien rakenneselvitys, johon työhön Keskusrikospoliisin edustajat ovat kattavasti osallistuneet. Mahdollisista kehittämis- ja keskittämistoimenpiteistä päätetään alkuvuodesta 2025.

Keskusrikospoliisissa panostettiin varautumis- ja valmiussuunnitteluun perustamalla työryhmä ajantasaistamaan valmiussuunnitelma vastaamaan muuttuvia turvallisuusuuhkia. Virasto osallistui aktiivisesti poliisin valmiussuunnittelu- ja varautumistyöhön, turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista raportointiin, tilannekuvan tuottamiseen sekä viranomaisyhteistyöhön.

Riskienhallintaa kehitettiin ottamalla uusi riskienhallintajärjestelmä entistä tehokkaammin käyttöön. Keskusrikospoliisin työntekijät tekevät aktiivisesti havaintoilmoituksia. Riskien-

hallintaa ja siihen liittyvää raportointia lähdettiin kehittämään kokonaisuutena, huomioiden se entistä tiiviimmin osana johtamista, päätöksentekoa ja tulosohjausta. Organisaatioturvallisuuden koulutusta viraston työntekijöille uudistetaan ja ajantasaistetaan.

Keskusrikospoliisin laillisuusvalvonnan perustan muodostaa viraston sisäinen päivittäisjohtamisen yhteydessä tapahtuva esimiesvalvonta. Viraston oikeusyksikkö kohdisti vuosittaiset tarkastuskäynnit vuonna 2024 tutkintaosaston linjoihin Vantaalla ja alueyksiköihin pääkaupunkiseudun ulkopuolella, rikostekniseen laboratorioon sekä tiedusteluosaston erään linjan toimintoihin. Laillisuusvalvontaa kohdistettiin myös henkilötietojen käsittelyyn tekemällä lokivalvontaa ja erillisiä tarkastuksia ennalta määriteltyihin valvontakohteisiin.

Keskusrikospoliisin laillisuusvalvontasuunnitelman mukaisesti tarkastustoiminnan painopisteinä olivat muun muassa pitkittyneet eli yli 540 vuorokautta kestäneet esitutkinnat, pakkokeinolain mukaisten päätösten käyttö ja valvonta sekä salaisten pakkokeinojen käyttö.

Keskusrikospoliisissa annettiin vuonna 2024 yksi virkamiesoikeudellinen toimenpideratkaisu, varoitus.

Keskusrikospoliisin oikeusyksikkö hoiti vuoden aikana vahingon korvaamista koskevia riita-asioita yleisessä tuomioistuimessa sekä hallintoasioita hallintotuomioistuimessa. Yhdessä vahingonkorvausasiassa saatiin valituslupa korkeimpaan oikeuteen. Virastolta vaaditut vahingonkorvaukset ovat merkittäviä. Vuonna 2024 Keskusrikospoliisi ei maksanut vahingonkorvauksia.

Keskusrikospoliisin oikeusyksikkö antoi toimintavuoden aikana runsaasti koulutusta liittyen oikeudessa todistamiseen. Oikeusyksikkö toimii myös kouluttajana viraston säännöllisesti järjestämissä koulutuksissa, kuten tulokasinfossa.

Keskusrikospoliisi jatkoi kertomusvuonna panostamista tietosuojaan. Tietosuojakysymysten merkityksellisyyden vuoksi Keskusrikospoliisiin vuonna 2022 rekrytoitu erillinen päätoiminen tietosuojan vastuhenkilö muun muassa käy jatkuvaa vuoropuhelua viraston eri toimintojen henkilöstön kanssa ja tukee heitä. Tarkasteluvuonna vastuhenkilö muun muassa osallistui eräiden erityisen haastavien tietosuojakysymysten käsittelyyn ja ratkaisemiseen. Lisäksi vastuhenkilö osallistui aktiivisesti vuoropuheluun Poliisihallituksen kanssa koskien tietosuojan vaikuttavuuden arviointia.

Tietosuoja- ja tietoturva-asiat sekä tiedonhallinta huomioidaan aina kattavasti esimerkiksi tietojärjestelmien kehittämisessä virastossa. Oikeusyksikkö antoi kaudella juridista asiantuntijatukea viraston yksiköille muun muassa henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä.

Keskusrikospoliisin ulkoisessa viestinnässä korostuvat suuret valtakunnalliset ajankohdattaiset teemat, kuten kriittiseen infrastruktuuriin, kyberrikoksiin sekä kansainväliseen huumausaine- ja väkivaltarikosilmiöön liittyvät tutkinnat. Keskusrikospoliisi julkaisi teemoihin liittyen tiedotteita ja niistä annettiin myös haastatteluja.

Keskusrikospoliisi huolehti toiminnassaan kielellisten oikeuksien toteutumisesta esitutkinnassa esitutkintalain edellyttämällä tavalla. Tiedotteista kaikki julkaistiin ruotsin kielellä ja osa lisäksi englanniksi.

Vaikuttajaviestintää toteutettiin yhteistyössä ja sovitusti Poliisihallituksen kanssa tuomalla eri vaikuttajatahojen tietoisuuteen muun muassa lainsäädännöllisiä kriittisiä kehittämiskohteita. Esitutkintojen yhteiskunnallisen merkittävyyden takia Keskusrikospoliisilla on ollut tiivistä yhteydenpitoa valtionjohtoon. Eräänä vaikuttamisviestinnän muotona voidaan todeta valtakunnallisten Maanpuolustuskurssien vierailut Keskusrikospoliisissa.

Sosiaalisen median osalta päämedia-alustoina ovat toimineet Instagram ja TikTok, minkä lisäksi Linkediniä on hyödynnetty säännöllisesti työnantajamielikuva- ja rekrytointiviestinnässä. Ulkoisen viestinnän perustyöväline on poliisin julkaisujärjestelmä.

Tarkasteluvuoden aikana myös työyhteisöviestintä oli aktiivista. Muun muassa uuden lisärakennuksen valmistumisesta ja sen aiheuttamista muutoksista käytäntöihin tiedotettiin runsaasti, samoin Keskusrikospoliisin naapuriin valmistuneen Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen uuden pääpoliisiasemarakennuksen valmistumisesta. Lisäksi työyhteisöviestinnässä tuotiin alueyksiköiden toimintaa tutuksi henkilöstölle ja huomioitiin Vantaan KRP-talon 30-vuotisjuhlavuosi. Sisäiset uutiset tavoittivat laajan lukijakunnan ja saivat kiitosta henkilöstöltä.

Viestintä kuului myös valtakunnallisen tuottavuusohjelman piiriin ja Keskusrikospoliisin viestintäpäällikkö osallistui viestinnän alatyöryhmän työskentelyyn.

Operatiiviseen toimintaan ja rikosilmiöihin liittyvää viestintää käsiteltiin osin jo edellä kohdissa 2, toiminnan vaikuttavuus, 3.1, rikostorjunta, ja 3.2, rikostorjunnan asiantuntijapalvelut.

Virasto huolehtii siitä, että sen hankintatoimea ja materiaalihallintoa koskevat ohjeet ja menettelyt vastaavat Poliisihallituksen määräyksiä. Hankintaohjeet käydään läpi ja päivitetään tarvittaessa. Virastolle laadittiin yksityiskohtainen hankintasuunnitelma, jonka toteutumista seurattiin tiiviisti. Vuoden 2024 hankinnat toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Viraston toimintamallien mukaisesti uusille henkilöille järjestetään perehdytystä talous- ja hankinta-asioihin. Hankintojen suunnittelua kehitetään edelleen ja hankintojen yhteydessä huomioidaan aiempaa paremmin myös sopimuksenaikaiset käyttökustannukset.

Keskusrikospoliisissa toteutettiin toimintavuonna 2023 rakennemuutostarpeiden kokonaistarkastelu. Viraston organisaatorakenteeseen suunnitellut muutokset vahvistettiin lokakuussa 2023 tehdyllä päätöksellä ja rakennemuutosten valmistelu toteutettiin loppuvuoden 2023 aikana. Uusi organisaatorakenne tuli keskeisiltä osin voimaan 1.1.2024 lukien. Rakennemuutoksen johdosta toteutettiin laaja muutoksen kohteina olleiden esimestehtävien ilmoittautumismenettely.

Osin jatkumona toteutetulle rakenneuudistukselle virasto käynnisti vuonna 2024 erilliset sisäiset tarkastelut koskien operatiivisten toimintojen kattavaa arviointia, tilanne- ja torjuntatilannekuvatoiminnan kehittämistä sekä poliisin tulevaisuudessa tarvitsemien kyvykkyyksien määrittelyä. Selvitykset valmistuvat alkuvuoden 2025 aikana, jolloin niiden osalta tehdään myös tarvittavat linjaukset ja käynnistetään mahdolliset kehitystyöt.

Kertomusvuonna valmistui kattava konesalia koskeva selvitys. Sen pohjalta tehtiin vertailu kehittämistoimenpiteiden vaihtoehtoista ja se esiteltiin Poliisihallitukselle. Tulevaisuuden tarvittavista toimenpiteistä on yhteinen käsitys ja hankkeelle yritetään löytää rahoitus.

Keskusrikospoliisi edisti osaltaan Poliisihallituksen linjausten mukaisesti poliisihallinnon yhteisiä pyrkimyksiä kestäväen kehityksen edistämiseksi ja poliisihallinnon hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Keinoja hiilijalanjäljen pienentämiseen etsitään aktiivisesti muun muassa hankinnoissa ja toimitila-asioissa.

Virasto on etsinyt aktiivisesti keinoja toimitilojen tilatehokkuuden kasvattamiseksi ja toimitilakustannusten hillitsemiseksi. KRP-talo Vantaalla on nykyiselle henkilöstömäärälle ahdas eikä se myöskään ole toiminnallisesti ideaali. Yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen, Poliisihallituksen ja arkkitehtitoimiston kanssa tehtiin suunnitelma KRP-talon toimistotilojen muuttamisesta monitilaratkaisutyypiksi tilaksi. Tässä vaiheessa suunnitelma kattaa noin puolet kiinteistön pinta-alasta. Näin parannettaisiin tilannetta niin ahtauden kuin toiminnallisuuden osalta. Virastossa huomioidaan etätyön vaikutus tilojen käyttöasteeseen ja siihen liittyen tilojen joustava käyttö.

Keskusrikospoliisi osallistuu Poliisihallituksen, poliisilaitosten ja Senaatin kanssa Oulun, Rovaniemen ja Tampereen toimitilahankkeisiin, joiden tavoitteena on saada terveelliset, turvalliset ja toimintaa tukevat toimitilat kyseisille paikkakunnille. Loppuvuodesta 2024 valmistuneen ja käyttöönotetun Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen pääpoliisiaseman valmistuminen Vantaalle samalle kampusalueelle KRP-talon kanssa tuottaa synergiaetuja kummallekin poliisiyksikölle myös tilojen käytön osalta.

3.5 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 17. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2022-2024

Maksullinen toiminta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot			
Maksulliset toiminnan muut tuotot	3 724	5 328	6 385
Tuotot yhteensä			
Kokonaiskustannukset	3 724	5 328	6 385
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 700	2 328	2 800

Maksullinen toiminta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Henkilöstökustannukset	2 024	3 000	3 585
Vuokrat			
Palvelujen ostot			
Muut erilliskustannukset			
Erilliskustannukset yhteensä	3 724	5 328	6 385
Tukitoimintojen kustannukset			
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä			
Kokonaiskustannukset yhteensä			
KUSTANNUSVASTAAVUUS	3 724	5 328	6 385
Tuotot-kustannukset, euroa			
Kustannusvastaavuusprosentti			
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot -kustannukset, euroa			
Kustannusvastaavuusprosentti	100 %	100 %	100 %
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Taulukko 18. Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022-2024

Muut julkisoikeudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot			
Maksulliset toiminnan muut tuotot	3 724	5 328	6 385
Tuotot yhteensä	3 724	5 328	6 385
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 700	2 328	2 800
Henkilöstökustannukset	2 024	3 000	3 585
Vuokrat			
Palvelujen ostot			

Muut julkisoikeudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Muut erilliskustannukset			
Erilliskustannukset yhteensä	3 724	5 328	6 385
Tukitoimintojen kustannukset			
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä			
Kokonaiskustannukset yhteensä			
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa			
Kustannusvastaavuusprosentti			
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa			
Kustannusvastaavuusprosentti	100 %	100 %	100 %
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

3.6 Yhteisrahoitteinen toiminta

Keskusrikospoliisissa seurataan kansainvälisiä kehittämisrahastoja ja etsitään potentiaallisia hankekonsortioita jo vakiintuneella menettelytavalla. Keskeisiä sisäisen turvallisuuden, tutkimuksen ja kehityksen rahoituslähteitä hyödynnettiin vuonna 2024 kehittämistöminnassa tehokkaasti.

Vuoden 2024 aikana saatiin ulkopuolista rahoitusta yhteensä 16 hankkeelle. Näistä 11 hanketta rahoitettiin suoraan Euroopan Unionin sisäasiainrahastojen (ISF, BMVI) toimesta. Kaksi hanketta sai rahoituksen Horisontti 2020 -rahoitusohjelmasta, kaksi hanketta valtioneuvoston harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan toimenpideohjelmasta ja yksi hanke EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä.

Hankesalkun kokonaisarvo käynnissä olevien hankkeiden osalta oli 9,7 miljoonaa euroa (sisältäen viraston rahoitusosuuden). Rahoituslähteestä riippuen tulee viraston kattaa perusrahoituksellaan 0 - 25 % hankkeen kokonaisrahoituksesta.

Hankkeiden lisäksi ulkopuolisella rahoituksella tuettiin vuonna 2024 myös operatiivista toimintaa. FRONTEX ja Europol rahoittivat operatiivista toimintaa yhteensä noin 350 000 eurolla.

Keskusrikospoliisi valmisteli vuonna 2024 myös lukuisia uusia hankerahoitushakemuksia, joiden rahoituspäätökset tehdään vuoden 2025 aikana. Esitettyjen hankkeiden tavoitteet liittyvät mm. virtuaalivaluuttojen jäljittämiseen sekä tietoteknisten laitteiden tietosisällön taltiointiin, analysointiin ja visualisointiin.

Yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus viraston kustannuslaskennan mukaan oli vuonna 2024 Keskusrikospoliisissa 65,63 % (2023: 56,01 %).

Ulkoiselle rahoitukselle ja yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ollut erikseen asetettuja tulostavoitteita.

Taulukko 19. Poliisiyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus-laskelman yhdistelmä (1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot			
Muilta valtionvirastoilta saatu rahoitus	3		719
EU:lta saatu rahoitus	289	572	393
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus			
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	291	572	1 111
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6	26	69
Henkilöstökustannukset	569	945	2 186
Vuokrat	54	56	100
Palvelujen ostot	98	36	250
Muut erilliskustannukset (sisältää arvonlisäveron)	67	90	254
Erilliskustannukset yhteensä	794	1152	2 859
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	107	148	376
Poistot			
Korot			
Muut yhteiskustannukset			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	107	148	376
Kokonaiskustannukset yhteensä	901	1300	3 234
OMARAHOITUSOSUUS (tuotot - kustannukset)	-610	-728	-2 123
Omarahoitusosuus, %	67,66 %	56,01 %	65,63 %

3.7 Poliisiyksikön kokonaiskustannukset

Luonnollisesti valtaosa kustannuksista kohdentuu Poliisin toimintamenomomentille. Kustannusten kasvu vastaa virastolle kohdistettua määrärahaa ja sen lisäyksiä. Poliisin toimintamenomomentilla kasvua selittää elvytysrahoitushankkeen rahoitus alamomentilla 5.

Taulukko 20. Poliisiyksikön kustannukset momenteittain 2022–2024

Kustannukset momenteittain (1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Ero 2023–2024	%-osuus 2024
Poliisin toimintamenot	92 122	103 015	112 264	9 249	99,8 %
Maasta poistaminen ja nouto- kuljetukset	158	158	242	84	0,2 %
Työvoimavaroin palkatut	0	0	0		
Muut momentit	407	462	7	0	0
YHTEENSÄ	92 688	103 635	112 513	8 878	100 %

Keskusrikospoliisin toiminta on valtaosiltaan rikostorjuntaa, joka näkyy myös kustannusten kohdentumisessa. Kustannusten kasvu mukailee saatuja lisämäärärahoja ja lisätehtäviä.

Taulukko 21. Poliisiyksikön kustannukset toiminnoittain 2022–2024

Kustannukset toiminnoittain (tu- kitoiminnot vyörytetty, 1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	%-osuus 2022	%-osuus 2023	%-osuus 2024
Valvonta- ja hälytystoiminta	793	926	1 406	0,9 %	0,9 %	1,2 %
Liikenneturvallisuus						
Rikostorjunta	89 657	100 539	111 066	96,7 %	97,0 %	98,7 %
Lupahallinto ja muu asiointi						
Muut tehtävät	2 238	2 170	41	2,4 %	2,1 %	0,0 %
YHTEENSÄ	92 688	103 635	112 513	100 %	100 %	100 %

Kokonaistyöaikojen kohdennuksessa on muista tehtävistä siirretty osuus valvontaan, mikä selittää vuoden 2024 muiden tehtävien pienen osuuden.

4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Poliisihallituksen asettamat tavoitteet 2024:

- Keskusrikospoliisin henkilöstöjohtaminen sekä esimiestyön kehittäminen perustuvat poliisin henkilöstösuunnitelmaan 2024-2027 ja virasto noudattaa siinä määriteltyjä periaatteita ja tavoitteita.

- Keskusrikospoliisi osallistuu ja toteuttaa aktiivisesti eri menetelmin poliisin työnantajakuvan kehittämistä valtakunnallisesti yhdenmukaisilla kärkiviesteillä ja painotuksilla.
- Keskusrikospoliisi suunnittelee esimiesten työkykyjohtamisen valmennuksen toteutuksen valtakunnallisen mallin mukaisesti ja valmentavan johtamisen periaatteita hyödyntäen.
- Keskusrikospoliisi huolehtii, että psykososiaalista kuormitusta vähennetään suunnitelmallisesti yhteistyössä työterveyshuollon kanssa huomioiden henkilöstöbarometrin kehittämistoimenpiteet.
- Keskusrikospoliisi tukee sisäministeriön vastuulla olevan siviilikriisinhallinnan tavoitteiden toteutumista mahdollistamalla henkilökuntansa valmiuksia osallistua kansainvälisen siviilikriisinhallinnan asiantuntijatehtäviin ja siihen liittyviin koulutuksiin sisäisen turvallisuuden tavoitteiden toteutumiseksi, erityisesti naisten.
- Poliisihallituksen johdolla ja ohjaamana rikostutkinnan osaamista vahvistetaan erityisesti esitutkinnan johtamisen eri tasoilla (päälystö ja alipäälystö), tutkintaa koskevassa päätöksenteossa sekä taktisen tutkinnan perusosaamisessa (esimerkiksi kuulusteluosaaminen). Poliisiyksikön rikostorjunnan koulutusyhdyshenkilöt osallistuvat koulutuksen suunnitteluun ja koulutuksen koordinointiin Poliisihallituksen ohjauksessa. Keskusrikospoliisi kehittää palvelukykyään muille poliisiyksiköille liittyen yleisjohtajana toimimiseen ja niin sanottujen ylitörkeiden rikosten ensitoimien turvaamiseen.

4.1 Yhteenveto ja päätelmät / henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Keskusrikospoliisiin voidaan katsoa saavuttaneen edellä kuvattu henkisten voimavarojen hallinnan tulostavoitteet 2024.

Viraston henkilöstö- ja koulutussuunnitelma vuosille 2024-27 laadittiin ja vahvistettiin kertomusvuonna poliisin valtakunnallisen henkilöstösuunnitelman pohjalta. Esimiestyön kehittämisessä on jatkettu niin uusien esimiesten koulutusta kuin jo esimiestehtävissä toimivien valmentavan johtamisen koulutuksia.

Keskusrikospoliisi on mukana pilottiyksikkönä Kevan Kestävää työelämää -hankkeessa ja tämän hankkeen pohjalta järjestettiin kertomusvuonna esimiehille työkykyjohtamisen koulutusta. Keskusrikospoliisin on osallistunut myös poliisin Kotka-hankkeen (Koko työuran kattava osaaminen ja työssä jaksaminen) työkykyjohtamisen tukimallit -alatyöryhmän työhön.

Keskeinen tieto henkilöstön kuormitustilanteesta saadaan kuitenkin esimiesten varhaisen välittämisen kautta ja käytyjen työhyvinvointikeskustelujen kautta. Sitä tukevat puolivuositteiset työterveyshuollon raportit ja arviot henkilöstön hyvinvoinnista sekä henkilöstöbarometritutkimus. Virasto on viime vuosina panostanut resilienssin ja muun henkisen hyvinvoinnin kehittämiseen ja tukemiseen. Työnohjaus on aktiivisessa käytössä ja työterveyshuollon matalan kynnyksen mielenhyvinvoinnin palvelut ovat olleet käytössä

muutaman vuoden. Kertomusvuonna resilienssistä järjestettiin neljästä kokonaisuudesta koostunut luentosarja, jossa hyödynnettiin myös viraston ulkopuolisia asiantuntijoita.

Keskusrikospoliisi osallistui kertomusvuonna useisiin messutapahtumiin tarkoituksena lisätä viraston tunnettuutta työnantajana. Keskusrikospoliisi panostaa työnantajakuvaan myös rekrytoimalla vuosittain huomattavan määrän korkeakouluharjoittelijoita hyvin erilaisiin tehtäviin. Vuonna 2024 virastossa työskenteli 49 harjoittelijaa 3-6 kuukauden pituisella harjoittelujaksolla. Työnantajakuvan ja rekrytoinnin kehittämisen kannalta merkittävä toimenpide kertomusvuonna oli uuden valtiolle.fi-järjestelmän käyttöönotto ja siihen liittyen rekrytointiprosessin työnantajakuvauksen ja hakijaviestinnän kehittäminen. Poliisin edellä mainitun Kotka-hankkeen työnantajakuva-alatyöryhmässä on ollut viraston edustaja.

Keskusrikospoliisi kehittää aktiivisesti henkilöstönsä osaamista ja puolivuositaisen osaamisen kehittämissuunnittelun avulla varmistetaan myös tarvittaessa nopea reagointi muuttuviin tarpeisiin. Virastossa suunniteltiin vuoden 2024 aikana tutkijakoulutus, jonka avulla on tarkoitus kehittää esitutkintaa tekevien osaamista erityisesti vaativan ja kansainvälisen tutkinnan toteuttamisessa.

Henkilöstö

Toteutuneiden henkilötyövuosien (htv) kokonaismäärä lisääntyi 43,6 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Htv-määrään sisältyvät kehysrahoitettujen lisäksi Poliisihallituksen hankerahoituksella ja keskitetyllä rahoituksella sekä ulkopuolisella rahoituksella palkatut. Peruskehyksen henkilöstölisäyksinä saatiin korruption vastaisen strategian toimeenpanoon 2 htv, kielipalvelukeskusta varten 2 htv, poliisirikostutkintaryhmän perustamista varten Keskusrikospoliisiin 7 htv, Poliisin ja rajavartiolaitoksen EES/ETIAS-keskusyhteyspisteen perustamista varten 6 htv, interoperability/MID toimintaan 9 htv, KASTU-pääkäyttäjää varten 1 htv, kyberrikollisuuden tietoverkkorikosten tutkintaan 3 htv ja nuorisoriikollisuuden torjunta SNE 1 htv (ei pysyvä).

Taulukko 22. Henkilöstömäärä ja -rakenne poliisin momentilla

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (sis. opiskelijat)	781,6	804,5	829	834,6
Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (ilman opiskelijoita)			800	834,6
Naisia, %-osuus koko henkilöstöstä	39	39,7	40	40
Naisia, %-osuus poliisimiehistä	19,7	20,7	20	23

Kehysrahoituksen htv-tavoite nousi kokonaisuudessa 829 henkilötyövuoteen (2023: 798; 2022: 786,4). Kun vuoden 2024 htv-toteumasta 877,9 vähennetään Poliisihallituksen hankerahoituksen 5,9 htv:tä jää 872 htv:tä. Kun edelleen vähennetään keskitettyyn rahoitukseen ja erillisrahoitukseen kohdistuvat 22,5 htv:tä, sekä korkeakouluharjoittelijoista

muodostuva 14,8 htv:tä (2023:10; 2022: 9,2), saadaan kehysrahoitettujen toteutuneeksi htv-määräksi 834,6. Kehystavoite ylitettiin 5,6 henkilötyövuodella.

Kertomusvuoden lopussa henkilöstömäärä oli 898 (2023: 850; 2022: 822), ja vuoden aikana henkilöstöä oli keskimäärin 894 (2023: 854; 2022: 806).

Henkilöstöryhmien (poliisit, muut) osuuksissa henkilötyövuosien kokonaismäärästä oli pieniä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Poliisien osuus oli 56 % (2023: 56 %; 2022: 56,8 %) ja muiden henkilöiden osuus 44 % (2023: 44 %; 2022: 43,2 %).

Poliisin henkilöstöryhmissä alipäällystön osuus säily samalla tasolla, sen ollessa koko henkilötyövuosimäärästä 25,7 % (2023: 25,9 %; 2022: 27%). Miehistön osuus kasvoi ja se oli 17,7 % (2023:16,7%; 2022: 15,9 %). Päällystön osuudessa oli puolestaan laskua (2024: 12,2 %; 2023: 13,2 %; 2022: 13,6 %). Muiden henkilöiden ryhmässä toimistotyöntekijöiden osuus koko henkilötyövuosimäärästä pysyi varsin samalla tasolla, sen ollessa 5,7 % (2023: 5,6 %; 2022: 6,3 %). Muiden kuin toimistotyöntekijöiden, eli erilaisissa asi-
antuntijatehtävissä toimivien, osuudessa oli pientä kasvua, sen ollessa 38,5 % (2023: 38,1 %; 2022: 36,9 %).

Naisten osuus poliisihenkilöstöstä nousi reilut kaksi prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna. Naisten osuus oli 2024 23,0 % (2023: 20,7%; 2022: 19,7 %). Myös naisten osuus koko henkilöstöstä kasvoi edellisvuoteen verrattuna (2024: 40,4 %; 2023: 39,7 %; 2022: 39,1 %).

Määräaikaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä kasvoi koko vuoden keskiarvona. Määräaikaisten osuus oli vuonna 2024 22,2 % (2023: 21 %; 2022: 20,8 %). Kertomusvuoden lopussa määräaikaisten osuus säilyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna (2024: 20,4 %; 2023: 20,4 %; 2022: 20,8 %). Määräaikaisuuden perusteet tulevat virkamieslaista. Pääosin määräaikaiset henkilöt työskentelevät sijaisuusperusteisesti. Muilla määräaikaisuuden peruste on yleensä tehtävän luonne tai projektityö, joiden määrässä näkyy määräaikaisena saatu rahoitus erilaisiin kohdennettuihin ja projektiluonteisiin tehtäviin. Lisäksi harjoitteluperusteisesti määräaikaisina ovat korkeakouluharjoittelijat. Harjoittelijoita virastossa työskenteli vuoden aikana yhteensä 49 henkilöä. Määräaikaista tehtävää hoitavasta henkilöstöstä 47,7 % on vakinainen taustavirka (2023: 56 %; 2022: 57 %).

Työsuojelu ja työhyvinvointi

Taulukko 23. Työhyvinvointi

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	9,7	7,7	7,5	7,8
Työtyytyväisyysindeksi	3,66			

Sairauspoissaoloissa on palattu koronaa edeltävälle tasolle. Sairauspoissaoloja oli kertomusvuonna 7,8 päivää/htv (2023: 7,7; 2022: 9,7). Sairauspoissaolokertojen määrässä oli

15.01.2025

Asiakirja: ID-2528864

Asia: POL-2024-185714

laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Toisaalta sairauspoissaolopäivien määrä nousi edellisvuoteen verrattuna. Lyhyiden 1-3 vuorokauden sairauspoissaolojen osuus säilyi samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Poissaolopäivät per sairauspoissaolo kasvoi hieman, mikä selittyy sillä, että koronavuosien jälkeen on palattu normaaliin tapaan työskennellä toimistolla. Toki edelleen tehtävissä, jossa etätö on mahdollista, lievissä oireissa työskentely etänä on ollut mahdollista, mikä pitää edelleen 1-3 päivän sairauslomien osuuden suurena.

Sairauspoissaolot kertomusvuoden lopussa:

- Sairauspoissaolotapauksia 1 706 (2023: 1 780; 2022: 1 736)
- Sairauspoissaolopäiviä 6848 (2023: 6 433; 2022: 7 584)
- 7,8 sairauspoissaolopäivää/htv (2023: 7,7; 2022: 9,7)
- 76,6 % kaikista sairauspoissaolotapauksista oli lyhyitä 1-3 päivää kestäviä sairaustapauksia (2023: 76,7 %; 2022: 65,8 %)

Valtiokonttorille tehtyjen työtaturmailmoitusten määrä kasvoi (2024: 40; 2023: 39; 2022: 29). Tapaturmista reilu kolmannes (38 %) tapahtui kodin ja työpaikan välisellä matkalla. Tapaturmista tehdään lisäksi ilmoitus poliisin omaan järjestelmään. Työtaturmamerusteisia poissaolopäiviä kertyi 69 päivää (2023: 178; 2022: 306). Kokonaisuutena työtaturmien määrä on erittäin vähäinen ja varsinaisessa operatiivisessa toiminnassa työtaturmat ovat hyvin harvinaisia. Tapaturmia pyritään estämään riskiarvioinnin, ohjeistuksen ja koulutuksen sekä erilaisten kehittämistoimenpiteiden avulla.

Vuonna 2024 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi yksi henkilö (2023: 2; 2022: 0). Kaikkien työkyvyttömyysriskissä olevien osalta arvioidaan aina yhteistyössä työterveyshuollon kanssa työnantajan mahdollisuudet vaikuttaa henkilön työkykyyn sekä mahdollisuudet työssä jatkamiseen erilaisten tukitoimien avulla. Osasairausvapaan käyttö työkyvyn tukemisessa on jonkin verran lisääntynyt.

Työterveyshuollon palveluntuottajan kanssa on tehty työterveyshuollon virastotason toimintasuunnitelma, jota päivitetään vuosittain ja jossa huomioidaan poliisin yhteiset painopisteet. Työterveyshuolto toteuttaa lain mukaiset työpaikkaselvitykset Keskusrikospoliisissa jatkuvana prosessina. Työpaikkaselvitys tehdään osastoittain siten, että joka vuosi yksi osasto on työpaikkaselvityksen kohteena. Osa selvitystä on osastokohtainen kysely, jonka tulosten perusteella tehdään kohdennettuja toimenpiteitä ja tarkempi kehittämissuunnitelma.

Henkilöstön työkykyä ja työhyvinvointia tuetaan kattavasti ja työterveysyhteistyö on ollut sujuvaa. Virastossa on käytössä varhaisen välittämisen ja puuttumisen malli, päihdeohjelma sekä kriittisten tilanteiden jälkipuuttimistoiminta. Työterveyspalvelujen laajennuksia matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin palvelujen osalta (mielen chat, mielen sparrin, lyhytpsykoterapia) on käytetty aktiivisesti. Työnohjausta käytetään tarvittaessa työhyvinvoinnin tukemisessa esimerkiksi kumulatiivisen stressin hallinnassa, poikkeuksellisen kuormittavissa työtehtävissä sekä esimiestyön ja työyhteisöjen toimivuuden kehittämisessä. Kokemukset työnohjauksesta ovat hyviä ja sen käyttö on laajentunut.

Poliisimiesten fyysinen työkuunto testataan 2-3 vuoden välein. Kuntotestaukset toteutetaan työterveyshuollossa ja niitä pystyttiin hallitusti toteuttamaan myös kertomusvuonna. Poliisihallituksen kuntoliikuntamääräykseen perustuen henkilöstölle tarjottiin kertomusvuoden aikana erilaisia yhteisöllisyyttä edistäviä tilaisuuksia ja liikuntamahdollisuuksia. Keskusrikospoliisissa on monipuolinen ryhmäliikuntatarjonta. Vuonna 2024 järjestettiin kaksi kuntoremonttikurssia, kuten edeltävän vuonna.

Vuoden 2022 henkilöstöbarometritulosten perusteella työhyvinvoinnin tila oli Keskusrikospoliisissa pääosin hyvällä tasolla. Barometritulosten perusteella havaituista kehittämiskohteista laadittiin virasto-, osasto- ja yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat vuonna 2023 ja suunnitelmien toteutusta jatkettiin kaudella 2024. Toimenpiteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti.

Keskusrikospoliisin työsuojelun toimintaohjelman 2024-2027 ja vuosittaisen toimintasuunnitelman tavoitteena oli osaltaan parantaa turvallisuutta, pitää yllä työtyytyväisyyttä, edistää henkilöstön työ- ja toimintakykyä sekä ehkäistä ja torjua työtapaturmia ja työstä johtuvia sairauksia. Toimintaohjelman laatiminen perustuu riskien arviointiin sekä muihin työhyvinvointia koskeviin selvityksiin.

Työsuojelun ja työturvallisuuden näkökulmasta kertomusvuoden keskiössä oli turvallisuusympäristön muuttuminen. Pitkään eri syytä jatkunut poikkeuksellinen tilanne on haastanut viraston henkilöstön resilienssiä ja henkistä jaksamista. Henkilöstön hyvinvointi on tilanne huomioiden kuitenkin hyvällä tasolla. Työterveyshuollon uudet matalan kynnyksen mielenhyvinvoinnin palvelut ovat olleet pitkittyneiden poikkeusolojen kannalta oikea ratkaisu. Jaksamisen kannalta suuri työmäärä näyttääkin olevan kriittisempää kuin vallitseva turvallisuustilanne. Resilienssiin liittyen on muun muassa järjestetty henkilöstölle avoimia koulutustilaisuuksia.

Toimitilojen osalta keskeistä on hyvä yhteistyö Senaatti-kiinteistöjen ja Poliisihallituksen sekä alueyksiköiden osalta myös asianomaisten poliisilaitosten kanssa. Alueyksiköistä Oulun, Sisä-Suomen (Tampere) ja Lapin (Rovaniemi) yksiköiden uudisrakennushankkeet ovat meneillään. Vantaalla kertomusvuonna valmistui KRP:n lisärakennus sekä KRP-talon viereiselle tontille Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen pääpoliisiasema. Molemmat valmistuneet rakennushankkeet vaikuttavat merkittävästi käytännön toimintaan KRP-talon ympäristössä ja se tuo omat turvallisuushaasteensa.

Osaamisen kehittäminen

Keskusrikospoliisin henkilöstön osaamisen kehittämisen tavoitteena on saavuttaa viraston strategiaan ja tulossopimuksiin kirjatut tavoitteet. Tämä toteutetaan tarjoamalla henkilöstölle ajantasaista, laadukasta ja monipuolista koulutusta sekä hyödyntämällä muita osaamisen kehittämisen muotoja. Keskusrikospoliisissa ammatillista osaamista kehitetään työssä oppimalla, sisäisellä kouluttautumisella, täydennyskoulutuksilla ja omaehtoisella opiskelulla.

Keskusrikospoliisi osallistuu omalla asiantuntemuksellaan poliisin valtakunnallisen koulutuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tämän lisäksi virasto panostaa kansallisten ja

kansainvälisten viranomaisten sekä sidosryhmien osaamisen kehittämiseen siltä osin kuin se kytkeytyy Keskusrikospoliisin toimintaan. Keskusrikospoliisi tuki kertomusvuonna poliisilaitoksia ja Poliisiammattikorkeakoulua tulossopimuksen mukaisesti poliisin henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Keskusrikospoliisin osaamisen kehittämisen suunnittelu perustuu eri lähteistä kerättyyn ja analysoituun tietoon. Virasto laatii vuosittain (kevät ja syksy) sisäisen koulutussuunnitelman, jossa pyritään huomioimaan muun muassa strategiset tavoitteet ja tulossopimukset, osastojen tavoite- ja kehityskeskusteluista nousseet tarpeet, henkilöstöbarometrin tulokset, työhyvinvoinnin kehittämistarpeet ja -kohteet sekä valtakunnallisesti linjatut muut koulutussuunnitelmat. Sisäisessä koulutuksessa paneudutaan johtamiseen, turvallisuuteen, ammatilliseen- ja virkamiesosaamiseen, digitalisaation vaatimaan osaamiseen, työturvallisuuteen, työhyvinvointiin ja hallinnolliseen osaamiseen. Lisäksi Keskusrikospoliisissa on sisäisiä koulutusohjelmia, joissa asiantuntijoita koulutetaan tehtäviin, joihin ei ole erillistä tutkintokoulutusta Suomessa saatavilla.

Keskusrikospoliisin henkilökunnalle järjestettiin kertomusvuonna useita koulutuksia perehdyttämisestä, henkilöstöhallinnosta, johtamisesta, turvallisuudesta, työsuojelusta ja muista ajankohtaisista teemoista. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vaikuttaa edelleen toimintaympäristöön ja osaamisen kehittämisen painotuksiin.

Kertomusvuoden aikana tutkintaosaston alueyksiköille järjestettiin hybridivaikuttamiseen liittyvää koulutusta. Aihe on varsin ajankohtainen huomioiden maailman poliittinen tilanne ja sen vaikutukset Suomen turvallisuuteen sekä Keskusrikospoliisin rooliin ja tehtäviin. Resilienssiin liittyen henkilöstölle pidettiin myös koulutusta, jossa käsiteltiin yksilön ja organisaation resilienssikyvyn vahvistamista sekä varautumista osana resilienssiä.

Kertomusvuoden aikana Keskusrikospoliisi osallistui Poliisin valtakunnallisen työkykyjohtamisen koulutuksen suunnitteluun osana Kevan Kestävää työelämää -hanketta. Hankkeen yhteydessä järjestettiin pilottikoulutus Keskusrikospoliisin esimiehille työkykyjohtamisen kokonaisuudesta.

Rikosteknisen laboratorion asiantuntijoille järjestettiin kertomusvuoden aikana esimiestehtäviin suuntaavaa koulutusta. Koulutuksen tavoitteena oli antaa osallistujille perusteet esimiestehtävissä toimimiselle.

Kertomusvuoden aikana tutkintaosasto, rikostekninen laboratorio ja esikunta järjestivät henkilöstölleen koulutuspäivät. Ohjelma painottui hybridiuhkien vastaiseen toimintaan, kybertoimintaympäristön muutoksiin, katujengirikollisuuteen ja toiminnan kehittämiseen.

Valmentavan johtamisen koordinoitiryhmä vastaa virastossa valmentavan johtamisen periaatteiden ja valmentavan työkuultuurin edistämisestä. Valmentavan työkuultuurin perusperiaatteet ovat avoimuus, vuorovaikutus, luottamus, itseohjautuvuus ja vastuullisuus. Asian edistämiseksi on luotu esimiesten tukiryhmämalli. Ensimmäinen ryhmä aloitti toimintansa vuonna 2019, toinen ryhmä vuonna 2021, kolmas ryhmä 2023 ja neljäs ryhmä 2024. Valmentavan työkuultuurin ja johtamisen koulutuskokonaisuutta jatketaan vuonna 2025 perustamalla viides ryhmä.

5 Tilinpäätösanalyysi

Keskusrikospoliisin toiminnan kulut olivat vuonna 2024 yhteensä 90 917 894 euroa. Kuluista suurimman erän (68,6 %) muodostavat henkilöstökulut. Palvelujen ostot muodostavat menoista 12,6 %, vuokrat 7,3 %, muut kulut 5,9 % sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 5,6 %. Viraston tuotot vuonna 2024 olivat 1 610 780 euroa, mistä suurin osuus 1 545 515 euroa koostuu ulkopuolisen rahoituksen tuotoista eli yhteisrahoitteisesta toiminnasta. Kulurakenne vastaa toiminnan luonnetta ja on vastaava kuin aiempina vuosina.

5.1 Rahoituksen rakenne

Keskusrikospoliisin talous on vuosien saatossa muodostunut monimutkaisemmaksi kokonaisuudeksi kuin muissa poliisin yksiköissä. Tästä johtuen Keskusrikospoliisin tilinpäätös ei ole suoraan verrattavissa muiden poliisiyksiköiden tilinpäätöksiin. Keskusrikospoliisin rahoituksen perustan muodostaa toimintamenorahoitus, josta viraston toiminta rahoitetaan muiden yksiköiden tapaan.

Tämän lisäksi Keskusrikospoliisi vastaa laajasti ns. poliisin konsernitehtävistä, joihin sisältyy muun muassa erilaisten kyvykkyyksien kehittäminen, hankinta ja ylläpito koko poliisihallinnolle. Nämä hankinnat liittyvät muun muassa salaisen tiedonhankinnan kyvykkyteen ja teknisen rikostutkinnan hankintoihin. Näistä keskitetyistä hankinnoista suuri osa on lisenssihankintoja. Lisenssimaksuissa siirryttiin vuonna 2024 kirjauskäytäntöön, jossa kulu kohdennetaan talousarviovuosille lisenssin voimassa olon mukaan. Aiempina vuosina lisenssit on kokonaisuudessaan kohdennettu aina sille vuodelle, jolloin lisenssi-kausi on alkanut. Tämä vaikuttaa siten, että vuoden 2024 lisenssikulut ovat matalammat kuin edeltävinä vuosina ja mitä ne tulevat seuraavana talousarviovuonna olemaan. Tämä ei kuitenkaan kokonaisuutena vähennä eikä kasvata lisenssikuluja.

Keskusrikospoliisin kehittämisvastuun mukaisesti virastossa on meneillään useita kehittämishankkeita, jotka jakautuvat poliisin hankesalkussa oleviin ja omiin hankkeisiin, ja näin ollen hankkeita myös käsitellään kahdella eri talousarvion alamomentilla (2610011 ja 2610012). Keskusrikospoliisilla on myös korona-aikana myönnettyä elvytysrahoitusta, joka yksittäisenä hankkeena käsitellään momentilla 2610015.

Poliisihallitus on asettanut Keskusrikospoliisin vuosittaiseksi tuottotavoitteeksi 550 000 euroa. Viraston muusta tulorahoituksesta merkittävin osuus on kehittämishankkeisiin saatu ulkopuolinen rahoitus. Tämän lisäksi saadaan tuottoja asiakirjojen toimittamisesta, vähäisessä määrin vuokratuloja sekä yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoa.

Taulukko 24. Rahoituksen rakenne 2024

Rahoitus	Budjetti 2024	Prosenttiosuus rahoituksesta
2610011 Toimintamenot, kehysrahoitus	94 436 577	96,8 %
2610012 Hankerahoitus	750 584	0,8 %

Rahoitus	Budjetti 2024	Prosenttiosuus rahoituksesta
2610013 Poliisi AMK-harjoittelu	0	
2610015 Rahanpesun estäminen (RFF)	1 207 000	1,2 %
261001 Poliisintoimintameno yhteensä	96 394 161	
4232610015 Rahanpesun estäminen (RFF)	593 000	0,6 %
Tulorahoitus	550 000	0,6 %
Yhteensä	98 597 961	100 %

Keskusrikospoliisin rahoitus jakautuu kolmelle alamomentille. Valtaosa viraston toiminnasta käsitellään alamomentilla 1, joka käsittää viraston perustoiminnan ja valtakunnallisesti Keskusrikospoliisin tehtäväksi keskitetyt tavara- ja palveluhankinnat sekä viraston kehittämishankkeet, jotka eivät sisälly poliisin hankesalkuun. Momentille kirjautuu myös muuta ulkoista rahoitusta. Alamomentilla 2 käsitellään se osa viraston kehittämistoiminnasta, joka on mukana poliisin hankesalkussa. Alamomentilla 5 käsitellään RFF-elytysrahastorahoitusta saanutta Rahanpesun estämiseen liittyvää digitalisaatiohanketta. Keskusrikospoliisissa ei ole alamomentilta 3 rahoitettuja Poliisin AMK-harjoittelijoita.

5.2 Talousarvion toteutuminen

Keskusrikospoliisin siirtyvä erä koko poliisin toimintamenomomentin (26.10.01) osalta on 5,88 miljoonaa euroa. Alamomentin 26.10.01.1 osuus siirtyvästä erästä on 4,307 milj. euroa, josta kuitenkin viraston oman toiminnan perusrahoituksen osuus on 722 000 euroa. Alamomentin suurimman yksittäisen säästöerän muodostaa edellä kuvattu lisenssien kirjauskäytännön muutos, joka on 1,9 miljoonaa. Telekuuntelun rahoituseristä säästyi 1,3 miljoonaa johtuen pääosin lainsäädäntöön perustuvasta operaattoreiden investointeihin liittyvästä laskutuksesta. Talousarviossa sidotusta pankki- ja maksutili rahoituksesta säästyi 310 000 euroa. Hankementilta (26.10.01.2) säästyi 432 000 euroa ja rahanpesun estämisen RFF-rahoituksesta (26.10.01.5) jäi käyttämättä 1,145 miljoonaa.

Taulukko 25. Käytössä olleet talousarviomomentit ja niiden käyttö 2024

Momentti	Momentin nimi	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	Erotus
11.04.01.	Arvonlisävero		186 436	
12.26.99.3.	Muut tulot		10 908	
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisä-veromenot		5 260 784	
26.01.50.3.	Todistajansuojeluohjelma		17 952	
26.10.01.1.	Toimintamenot	94 436 577	90 130 012	4 306 565
26.10.01.2.	Hankerahoitus	750 584	318 064	432 520

Momentti	Momentin nimi	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	Erotus
26.10.01.3.	Poliisi amk harjoittelu			
26.10.01.5.	Rahanpesun estäminen	1 207 000	61 536	1 145 464
423.26.10.26.5	Rahanpesun estäminen (smr)	593 000	593 000	
26.10.20.1.	Maasta poistamis- ja noutokuljetukset		242 288	
33.02.20.03.	Poliisin määäämien oikeuslääketie- teellisten tutkimusten menot		224	

5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 26. Tuotto- ja kululaskelma: vertailu budjettiin

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Budjetti 2024	Toteuma 2024	Budjettiero	Toteuma- prosentti
Maksullisen toiminnan tuotot		-6 385		
Vuokrat ja käyttökorvaukset		-58 899		
Muut toiminnan tuotot	-1 333 191	-1 545 515	212 324	116 %
TOIMINNAN TUOTOT	-1 333 191	-1 610 780	277 609	121 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 929 237	5 101 887	827 350	86 %
Henkilöstökulut	64 337 190	62 335 893	2 001 297	97 %
Vuokrat	6 633 018	6 661 266	-28 248	100 %
Palvelujen ostot	13 129 477	11 426 993	1 702 483	87 %
Muut kulut	6 794 431	5 391 855	1 402 576	79 %
TOIMINNAN KULUT	96 823 352	90 917 894	5 905 458	94 %
Rahoitustuotot		-669		
Rahoituskulut		731		
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		62		
Satunnaiset tuotot		-11 984		
Satunnaiset kulut		300		
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT		-11 684		
TUOTTO- JA KULULASKELMA		89 295 473		
Käyttöomais. ja muut pitkäaik sijoituk.	904 000	1 214 139		
Lyhytaikaiset saamiset				
Tuotto- ja kululaskelma	96 394 161	90 509 612	5 884 549	93,9 %

Tuotto- ja kululaskelman tarkastelussa on tässä poliisin toimintamenomomentin (26.10.01) kokonaisuus. Momenttijako on kuvattu edellä rahoituksen rakenteen kohdalla.

Tuotot on aiempina vuosina budjetoitu Poliisihallituksen asettaman tuottotavoitteen mukaan, mutta vuonna 2024 tuottojen budjetointi muutettiin lähemmäs ennakoituja tuottoja, joka pääosin koostuu kehittämishankkeisiin saadusta ulkopuolisesta rahoituksesta.

Tuotto- ja kululaskelmassa suurin poikkeama budjettiin aiheutui lisenssien kirjauskäytännön muutoksesta. Viraston palvelujen ostoihin sisältyy aina merkittävästi ulkopuolisen toimittajan palveluihin, joiden viivästymiseen liittyy useita syitä. Nämä ovat osaltaan vaikuttaneet palvelujen oston budjettialitukseen.

Taulukko 27. Tuotto- ja kululaskelma: vertailu edelliseen vuoteen

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Muutos euroina	Muutos pro- sentteina
Maksullisen toiminnan tuotot	-5 328	-6 385	-1 057	19,8 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-82 782	-58 899	23 882	-28,8 %
Muut toiminnan tuotot	-972 498	-1 545 515	-573 017	58,9 %
TOIMINNAN TUOTOT	-1 060 608	-1 610 780	-550 192	51,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 695 271	5 101 887	406 616	8,7 %
Henkilöstökulut	58 421 378	62 335 893	3 914 515	6,7 %
Vuokrat	5 610 699	6 661 266	1 050 567	18,7 %
Palvelujen ostot	10 790 465	11 426 993	636 529	5,9 %
Muut kulut	6 199 248	5 391 855	-807 394	-13,0 %
TOIMINNAN KULUT	85 717 060	90 917 894	5 200 834	6,1 %
Rahoitustuotot	-7	-669	-662	
Rahoituskulut	246	731	482	
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	242	62,31	-180	
Satunnaiset tuotot	-19 956	-11 984	7 970	
Satunnaiset kulut	3 696	300	-3 396	
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-16 258	-11 684	4 574	
TUOTTO- JA KULULASKELMA	84 640 436	89 295 473	4 655 036	5,5 %
Käyttöomais. ja muut pitkäaik. sijoituk.	761 030	1 214 139	453 109	
Lyhytaikaiset saamiset	-877		877	
Tuotto- ja kululaskelma ja tase	85 400 590	90 509 612	5 109 023	6,0 %

Tuotto- ja kululaskelmassa suurin muutos edelliseen vuoteen aiheutui vuokrista. Keskusrikospoliisille valmistui vuoden 2024 kesäkuussa lisärakennus, joka on erikoistilaa ja nosti vuokratulujä. Täysimääräisenä vuokran kasvu tulee näkymään vuonna 2025. Toinen vaikuttava muutos vuoden 2023 tasoon verrattuna aiheutui aiemmin mainitusta lisenssien kirjauskäytännön muutoksesta. Lisenssimenot eivät kuitenkaan vähentyneet vaan kyse on jaksotuksesta.

Kulujen yhteismäärän kasvuun vaikuttaa suurimmalta osin Poliisihallinnon osoittaman lisätehtävät ja lisärahoitus, jotka vuonna 2024 olivat mm. EU-alueen tiedonvaihdon kehittäminen (interoperability), poliisirikostutkintaryhmän perustaminen, kielipalvelukeskus, tietoverkkorikollisuus sekä korruption vastaisen strategian toimeenpano. Yleinen kustannusten nousu on vaikuttanut jonkin verran määrärahan käyttöön. Kustannusnousun kasvun hillitsemiseksi käynnistettiin säästötoimia mm. matkustuksen ja eräiden tilaisuuksien peruuttamisen osalta.

Ulkopuolisen rahoituksen osalta on vuosittain vaihtelua, koska hankkeiden eteneminen vaihtelee. Tämä selittää eron muissa tuotoissa.

5.4 Tase

Vuonna 2024 investointeihin käytetty rahoitus oli 1,2 miljoonaa euroa. Investoinnit ovat olleet itsevalmistettuja ja teetettyjä tietojärjestelmiä, valmisohjelmistoja, erilaisia koneita ja laitteita.

5.5 Hankkeet

Hankkeita on käsitelty edellä kohdassa 3.3, rikostorjunnan ja tutkintamenetelmien kehittäminen, sekä kohdassa 3.6, ulkoinen rahoitus ja yhteisrahoitteinen toiminta.

6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Keskusrikospoliisin vuoden 2024 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan arvioinnissa hyödynnettiin viraston oikeusyksikön, Poliisihallituksen laillisuusvalvonnan ja Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen tekemiä havaintoja.

Valtion talousarviosta annetun asetuksen 65a §:n edellyttämänä sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumana Keskusrikospoliisi esittää seuraavaa:

Keskusrikospoliisissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat asianmukaisia ja riittäviä ja täyttävät niille asetetut vaatimukset. Keskusrikospoliisin sisäisen valvonnan perustan muodostaa päivittäisjohtamisen yhteydessä tapahtuva esimiesvalvonta, jota täydentää viraston oikeusyksikön suorittama laillisuusvalvonta. Keskusrikospoliisissa tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan riskejä systemaattisesti ja niistä raportoidaan säännöllisesti. Väärinkäytöksiin ja normien vastaiseen toimintaan puututaan nopeasti.

Keskusrikospoliisin sisäisen valvonnan menettelyissä ei ole tunnistettu erityisiä kehittämiskohteita vuodelle 2025.

7 Kokonaisarvioinnin tulokset

Keskusrikospoliisissa ei tehty toimintavuoden aikana tässä tarkoitettuja kokonaisarviointeja.

8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Keskusrikospoliisissa ei havaittu toimintavuoden 2024 aikana tässä yhteydessä raportoitavia virheitä eikä väärinkäytöksiä.

Ilmoituskanavan kautta virastoon tuli yksi ilmoitus hallinnon sisältä, jossa ilmoittaja kritisoi tietyn toiminnon esimiehenä toimineen henkilön toimintaa. Asiaa selvitettiin viraston oikeusyksikön toimesta, eikä se antanut aihetta toimenpiteisiin.

9 Allekirjoitus

Keskusrikospoliisin päällikön poissa ollessa

Apulaispäällikkö Timo Kilpeläinen